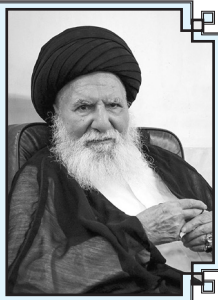

«...دعواهای ما دعوی نیست که برای خدا باشد
... همه ما از گوشمان بیرون کنیم که دعوی ما برای
خدا است ما برای مصالح اسلامی دعا می کنیم...
دعوی من و شما و همه کسانی که دعا می کنند همه
برای خودشان است...»

امام خمینی (ره) - صحیفه امام، جلد ۱۴ صفحه ۴۷۹

آیت الله سید
تقی طباطبایی
قمی دار فانی را
وداع گفت

صفحه ۳

سال سی و هفتم ♦ شماره ۱۵ ♦ شماره مسلسل ۱۵۳۳ ♦ نیمه اول آبان ماه ۱۳۹۵ ♦ قیمت: ۵۰۰ تومان

حضرت آیت الله مکارم شیرازی:

راه اندازی کتابخانه مرکز بررسی های اسلامی ابتکاری عالی و ارزشمند است

حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی راه اندازی کتابخانه مرکز بررسی های اسلامی را ابتکار عالی دانست و گفت: جمع آوری این مجموعه عظیم کتاب در منطقه ای محروم که جمعیت زیادی را در خود جای داده است بسیار ارزشمند است.
حضرت آیت الله ناصر مکارم شیرازی در بازدید از کتابخانه مرکز بررسی های اسلامی در پردیسان قم، ضمن تقدیر از راه اندازی این کتابخانه، خاطر نشان کرد: راه اندازی مجموعه ای با این عظمت در این منطقه به شدت نیاز بود که الحمدلله با تلاش این مرکز، این موضوع محقق شده است.
وی افزود: از آنچه قبلاً درباره این کتابخانه شنیده بودم، در این بازدید دستاوردها و تلاش های بیشتری دیدم و این نشان دهنده عزم راسخ و تلاش شبانه روزی مسؤولان این مجموعه است.
این مرجع تقلید، تلاش در جهت رواج کتابخوانی را از دیگر اقدامات لازم این مرکز دانست و تصریح کرد: در گام بعدی باید تلاش کنید تا با معرفی امکانات، فضاها و کتاب های موجود در این کتابخانه؛ دانشجویان، محققین و طلبه ها را به سمت این مرکز و استفاده از امکانات آن هدایت کرد که این مسأله تلاشی جدی را می طلبد.

حضرت آیت الله مکارم شیرازی در پایان این دیدار ضمن آرزوی توفیق برای مؤسس محترم این کتابخانه، تأکید کرد: ان شاء الله تا سالیان طولانی مردم از برکات این کتابخانه استفاده کنند و باقیات صالحات ماندگاری برای مؤسسین آن باشد. گفتنی است حضرت آیت الله مکارم در جریان این بازدید یک دوره کامل از مجموعه آثارشان را که بیش از ۲۰۰ جلد می باشد به کتابخانه مرکز بررسی های اسلامی اهداء کردند.
در ادامه این بازدید، استاد سید هادی خسرو شاهی، مؤسس این مرکز با اشاره به برخی معضلات موجود در تجهیز این کتابخانه، تصریح کرد: در عید غدیر سال گذشته، این کتابخانه به صورت رسمی مورد بهره برداری قرار گرفت و تاکنون بیش از ۳ هزار نفر به عضویت آن درآمده و از امکانات و ظرفیت های این کتابخانه استفاده می کنند.
وی افزود: البته در بخش های مختلف با مشکلات متعددی روبرو هستیم که بیشتر مشکلات اداری و هم چنین بحث مربوط به وقف قانونی محل کتابخانه است که با توجه به اینکه تنها کتابخانه با این عظمت در منطقه پردیسان است، توجه بیشتر مسؤولان و علی الخصوص مدیران محترم شهرداری قم را می طلبد.
لازم به یادآوری است کتابخانه مرکز بررسی های اسلامی، در مساحتی بیش از ۵ هزار متر مربع و با زیربنای ۳۳۰۰ متر در سه طبقه ساخته شده است که در آن تاکنون بیش از ۴۸ هزار جلد کتاب فهرست شده است و مخزن آن ظرفیت ۱۵۰ هزار جلد کتاب را دارد.

آیت الله تسخیری:

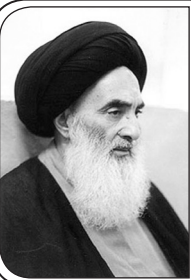
باید علمای مسلمان
را از اهداف
شوم و هابیان
آگاه سازیم

صفحه ۷

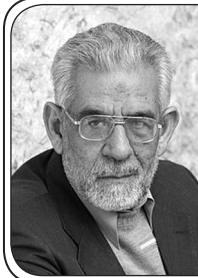
حضرت آیت الله سیستانی:

اهتمام دارم
آثار علما بنام
خودشان نه من
احیاء شود

صفحه ۳

نکوداشت دکتر
سید محمد مهدی
جعفری؛ ۶۰ سال
مبارزه، فضیلت و
فرزانگی

صفحه ۶

گفتگویی
با مدیر عامل
مؤسسه
بوستان کتاب

صفحه ۶

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی:

فرهنگ، روح تعالی، فضیلت، کرامت و اخلاق است

عرصه فرهنگی به دنبال گسترش گفت و گوی فرهنگی هستیم. گفت و گو به افزایش شناخت، درک متقابل و کاهش عصبیت فرهنگی منجر می شود.
صالحی امیری ادامه داد: ما اصل تنوع و تکثر فرهنگی در چهارچوب نظام فرهنگی را به رسمیت شناخته و باور داریم که در این سرزمین همه گرایشات و نحله های فکری و قومی و مذهبی و ... در زیر چتر انقلاب اسلامی باید مورد حمایت قرار گیرند.
وی تأکید کرد: ما ضمن نفی تحجر و تصلب و جزم اندیشی و همزمان نفی ولنگاری، راه نجات فرهنگی را اعتدال، عقلانیت، عدالت و دیانت فرهنگی می دانیم.

فرهنگ روح تعالی، فضیلت، کرامت و اخلاق است و جامعه بی فرهنگ بدون روح و احساس است و در کنار امرار و معاش، نیاز به فرهنگ داریم تا بتوانیم حیات معنوی داشته باشیم.
«سیدرضا صالحی امیری» وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در آیین تکریم و معارفه وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی که عصر امروز با حضور معاون اول رئیس جمهور در تالار وحدت برگزار شد با بیان این مطلب گفت: دولت، دستگاه فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و همه کارکنان، هیچ شان و منزلتی جز خدمت به اصحاب فرهنگ و هنر و رسانه قائل نیستند.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ادامه داد: رسالت اصلی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی انسجام و وحدت ملی در دوران نظام فرهنگی با پذیرش همه نحله ها و گرایشات فرهنگی است. قطار حرکت نظام فرهنگی فقط با انسجام و هم گرایی و هم نوابی و سازگاری به مقصود و مقصد خواهد رسید.
وی گفت: ما باور داریم که باید از حداکثر ظرفیت نهادهای صنفی مردمی و خصوصی و عمومی برای توسعه فرهنگی بهره مند شویم زیرا دولت به تنهایی قادر به پاسخگویی به جمع بزرگ مطالبات فرهنگی جامعه نیست. لذا اصل تولی گری و کاهش تصدی گری سیاست دایمی این دستگاه است.

عضو کابینه دولت تدبیر و امید تأکید کرد: ما باور داریم توجه اساسی و دایمی به سرمایه اجتماعی یعنی اعتماد و رضایت و مشارکت اصحاب فرهنگ و هنر به عنوان موتور محرکه ارشاد برای دستیابی به قله های توسعه و پیشرفت خواهد بود.
وی افزود: ما باور داریم گسترش باورها و پرهیز از باید به عنوان یک سیاست اصلی در همه عرصه های فرهنگی جاری و ساری شود. ما به جای اجبار سازی و یا انکار سازی، از استراتژی اقناع سازی و باور سازی برای حل مسایل فرهنگی کمک خواهیم گرفت.
صالحی امیری ادامه داد: ما موفقیت های نظام فرهنگی را مرهون مردم و اصحاب فرهنگ دانسته و ناکامی ها را ضعف مدیریت خود می دانیم.

وی تأکید کرد: ما بر این باور بوده و هستیم که میانی نظری فرهنگی کشور همان گفتمان حاکم و غالب یعنی گفتمان مقام معظم رهبری است و این گفتمان باید در سراسر سیاست ها، برنامه ها و عملکرد وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی جاری و ساری باشد.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ادامه داد در سطح کلان ما به دنبال ثبات و آرامش در سطح نظام فرهنگی برای ایجاد فضا و بستر لازم برای تحقق توسعه فرهنگی هستیم. ما به دنبال جاری و ساری کردن اخلاق دینی و انسانی و اجتماعی و فردی در همه حوزه های فردی، اجتماعی و مدیریتی و تصمیم گیری خواهیم بود.

وی افزود: انسان های بی فرهنگ مانند انسان های بی تحرک و مرده هستند و دولت یازدهم شعار عقلانیت و دیانت و فرهنگ را مطرح و دنبال کرد.

وی تأکید کرد: هم قسم شویم این کشتی پرتلاطم را به مقصد و مقصود نهایی برسانیم. ما آمده ایم تا به شما اصحاب فرهنگ خدمت کنیم و هیچ شان و منزلتی جز خدمت به اهالی فرهنگ، هنر و رسانه قائل نیستیم.

صالحی امیری افزود: همه انسان ها به امنیت فکر، امنیت قلم و بیان و فرهنگیان بیش از بقیه نیاز دارند.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی تصریح کرد: همه اینها برای رسیدن به امنیت اخلاق لازم است و اخلاق اکسیر نجات بخش جامعه از بد اخلاقی ها و انگ زنی و تهمت و تخریب و ... است.

وی ادامه داد: ما به دنبال حفظ کرامت و حرمت و معیشت اصحاب فرهنگ، هنر به عنوان ذخایر و سرمایه های فرهنگ ایران اسلامی هستیم. به دنبال استقرار نظام کارشناسی و قانونی و پرهیز جدی از هر گونه رفتارهای احساسی، سلیقه ای و لحظه های هستیم.
وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی تصریح کرد: ما ضمن پرهیز از مطلق نری، دست نیازی به سوی همه فریختن، نخبان، اهل قلم، فکرواندیشه و اصحاب فرهنگ و هنر دراز کرده و خود را نیازمند آنان می دانیم.
وی افزود: ما با درک لازم از منافع و مصالح ملی و دنی در

آیت‌الله رضا استادی، در بخشی از جلسه تفسیر خود در دارالقرآن علامه طباطبایی(ره) اظهار کرد: یکی از موضوعاتی که در اینجا قابل طرح است بحث این است که آیا پیامبر مزدی از مردم خواسته است یا نه؛ البته مزد اشکالی ندارد؛ ما الان منبر می‌رویم و مزدی طلب می‌کنیم ولی قبول داریم که اگر برای تبلیغ به جایی برویم و به مردم بگوییم ما برای منبر امسال پولی دریافت نمی‌کنیم تاثیر کلامان بسیار بیشتر از موقعی خواهد بود که قرار باشد پولی برای منبرمان بگیریم و ذهن افراد مشغول این باشد که این مبلغ چقدر قرار است بگیرد بنابراین بناست پیامبر(ص) و ائمه(ع) برنامه‌شان را طوری پیاده کنند که مردم بیشتری جذب شوند به همین دلیل اجر و مزدی برای رسالت نخواسته‌اند.

به گزارش ایکننا: استاد برجسته حوزه ادامه داد: به عنوان مثال فردی برای رفتن به منبر و یا کلاس شاید بیش از نیم ساعت مطالعه لازم نداشته باشد ولی چندین ساعت مطالعه می‌کند تا با تسلط بیشتری حاضر شود و مطالبی را بیان می‌کند که علاوه بر عموم، افراد دانشگاهی نیز برایشان مفید باشد؛ این قاعده لطف است در حالی که لازم هم نبوده است.

آیت الله استادی تصریح کرد: خداوند و پیامبر اکرم(ص) و ائمه(ع) و حتی در مراتب پایین‌تر مراجع و علما و استادان ما خیلی از کارها را از روی لطف انجام داده و می‌دهند و جزء وظایف آنان نبوده است که نمونه‌های متعددی نیز موید آن است؛ یعنی در امور دینی همیشه این مسئله رعایت می‌شود که از باب نصیحت عرض می‌کنم مبادا ما خلاف آن را عمل

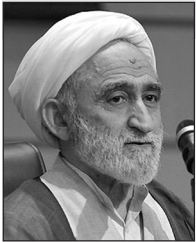
به گزارش روابط عمومی بنیاد شعر و ادبیات داستانی ایرانپان، استاد محمدعلی مجاهدی در پنجمین دوره آموزش شعر «کلک خیال» که با محوریت شعر آیینی در سالن جلسات مجتمع آموزشی فرهنگی یاوران مهدی (عج) برگزار شد، با بیان اینکه محتوای شعر آیینی از منابع مشخصی تأمین می‌شود، اظهار کرد: با افزایش این منابع، انحرافات و کژتابی‌ها افزایش داشته که این حواشی گاهی به غباری که متن را پوشانده، تبدیل شده است؛ به همین علت برای رسیدن به اهداف مورد نیاز در حوزه شعر آیینی و پرهیز از روبه‌رو شدن با چهره مبهم شعر عاشورایی باید غبارزدایی‌ها را دنبال کنیم.

وی از عاشورا به عنوان یک رخداد کم‌نظیر نام برد و اضافه کرد: منابع عاشورا به دسته‌های مختلف تقسیم‌بندی می‌شوند که مطلوب‌ترین منبع در این زمینه خطبه‌های حضرت امام حسین (ع) در مسیر حرکت به سمت کربلاست؛ چرا که در این خطبه‌ها علت‌های قیام ایشان مطرح شده است.

پیشکسوت شعر آیینی با تأکید بر اینکه شاعران باید نسبت به مطالعه خطبه‌های عاشورایی اهتمام جدی داشته باشند، عنوان کرد: شاعران باید با توجه به این خطبه‌ها در متن حرکت کرده و از حواشی مختلف که در مورد اهداف کربلا توسط شخصیت‌های مختلف مطرح می‌شود، پرهیز کنند. وی به بازگویی رخدادهای کربلا توسط یاران امام حسین (ع) اشاره کرد و گفت: مقاتل مختلفی که نگاشته شده از این گفته‌ها استفاده کرده‌اند؛ به همین علت می‌توانیم برای مباحث آنها مستندات مطلوبی را ارائه کنیم. مقاتل به چهار دسته قابل استناد، غیر قابل استناد، پژوهشی و منابع مفقوده تقسیم‌بندی می‌شوند. در منابع مفقوده به رخدادهایی از کربلا پرداخته شده که منابع آن از بین رفته است.

آیت‌الله استادی هشدار داد:

مادی‌شدن تبلیغ؛ عامل دوری مردم از دین

صلح کلی را مطرح و بدون اینکه تکلیفی دینی برای مردم تعیین کنند می‌گویند فقط یاد خدا

باش کافی است یا مسیحیان برای جذب بیشتر مردم آموزش فروشی می‌کنند در حالی که در اسلام تکالیفی مانند نماز و خمس و ... وجود دارد که در وهله اول ممکن است عمل به آن دشوار باشد ولی این دلیل بر حقانیت آنان نیست زیرا یک راه حق بیشتر نیست؛ اگر سنی‌ها را هم در جایی معذور بدانیم یا باید قاصر باشند و یا باید محبت به امام داشته باشند وگرنه اگر بگوییم که هم شیعه درست می‌گوید و هم راه اهل سنت درست است حرف غلطی است اگرچه ممکن است در جایی خریدار داشته باشد.

استادی با اشاره به آیه «أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَاجُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ» بیان کرد: یکی از بهانه‌های کفار ممکن است این باشد که پیامبر برای تبلیغ دینش برای آنان خرج‌تراشی کرده و از آنان مالی می‌خواهد ولی قرآن فرموده است که پیامبر(ص) برای رسالتش هیچ اجر و مزدی نمی‌خواهد و هیچ خراجی برای دیگران ندارد و این عذر کفار نیز درست نیست.

وی افزود: اجر نخواستن دو نوع است؛ یک نوع وقتی است که وارد روستا و شهری می‌شویم و قصدمان این است که برای تبلیغ دین پول نگیریم ولی اگر دادند می‌گیریم ولی در مورد پیامبر(ص) این است که از قبل می‌گوید من پولی برای رسالت و تبلیغ نمی‌خواهم که تاثیر آن بسیار بیشتر است؛ مسئله اجر در ۱۲ آیه قرآن کریم تکرار شده که دلیل بر اهمیت فوق‌العاده و اثر جدی آن است.

می‌شناختند و با او زندگی کرده و پیامبر(ص) در میان آنان به امانت‌داری مشهور بوده است ضمن اینکه برای یک پیامبر(ص) اتیان معجزه کفایت می‌کند همان‌طور که در داستان سحره موسی که بسیار عجیب است بلافاصله وقتی به عظمت کار موسی پی بردند به سجده افتادند و پذیرفتند؛ زیرا معجزه مانند موعظه است و کسی که دل بدهد می‌فهمد و منکر آن نمی‌شود ولی کسانی که نمی‌خواهند چیزی را بفهمند و بپذیرند منکر آن می‌شوند.

استادی در بخش دیگری از سخنانش افزود: قرآن کریم در این آیات، تعبیر عجیبی دارد و فرموده که اگر پیامبر تنزل کرده و از کفار تبعیت کند همه چیز عالم به هم می‌ریزد و آسمان و زمین نابود می‌شود؛ علامه فرموده اگر پیامبر به هوا و هوس مردم بخواهد توجه کند هر کسی خواسته‌ای دارد و هیچ عدل و نظم و نظامی وجود نخواهد داشت و همه چیز به هم خواهد ریخت در حالی که این نظام بر قواعدی که حق است بنا شده و هدفمند است و هدفش تأمین سعادت انسان است. وی با اشاره به برخی آموزه‌های انحرافی در زمینه متعدد بودن راه‌های هدایت ادامه داد: اگر کسی با قرآن آشنا باشد می‌فهمد که صراط یکی بیشتر نیست و صراط علی حق است؛ این حرف‌هایی که مبنی بر وجود صراط‌های مختلف گفته می‌شود حرف نادرستی است زیرا یک راه داریم آن هم راهی معین است؛ اگر کسی بگوید شما راه مسیحیت و یهودیت و زرتشتی و ... را بروی به مقصد می‌رسی معلوم است که قبول نیست. وی به ذکر نمونه‌ای از عقاید برخی فرق و ادیان پرداخت و گفت: مثلاً برخی فرقه‌ها مانند صوفیان

کنیم؛ ما هم باید جهت لطف را رعایت کنیم تا مردم بیشتر جذب شوند و طوری نباشد که خدای‌ناکرده سبب دوری مردم از دین بشویم.

این استاد تفسیر حوزه بیان کرد: گاهی حرف‌هایی این طرف و آن طرف زده می‌شود که خیلی از آن‌ها هم دروغ است؛ گفته می‌شود کسی که مدیحه‌سرایی برای اهل بیت(ع) می‌کند این‌قدر و آن‌قدر پول می‌گیرد که این مسایل مبعد(دورکننده) است و نه مقرب؛ هر قدر مداح خوب بخواند و خوش صدا باشد اگر کارش با این حرف‌ها قاطی شود مبعد است؛ مقرب آن است که هم جاذبه داشته باشد و مردم بدانند حق او هست که پول بگیرد ولی نمی‌گیرد.

وی تأکید کرد: باید همیشه یادمان باشد وضع ما و برخورد و قرآن و احکام یاددادن ما طوری باشد که باعث جذب مردم شود به همین دلیل گفته‌اند برای واجبات پول نگیرید البته ما منبر را بهانه کرده‌ایم که واجب نیست. به همین دلیل در حکومتی مانند ما گفته‌اند، اگر هزار مبلغ برای دین لازم است باید برای پرهیز از این حرف‌ها، حکومت زندگی آنان را تأمین کند شبیه کاری که برای قضاوت صورت می‌گیرد؛ همه این کارها برای آن است که اگر دین، رنگ مادیات به خود بگیرد مشکل ایجاد می‌شود؛ یعنی بنابست ما کارها را راحت کنیم تا اگر بهانه‌ای نیز وجود داشته باشد این بهانه‌ها برداشته شود.

وی با اشاره به عذر و بهانه کفار مبنی بر اینکه پیامبر(ص) را نمی‌شناخته‌اند، اظهار کرد: قرآن این مسئله را هم رد کرده است؛ علامه در ذیل آیات فرموده است که این‌ها بهانه است؛ زیرا پیامبر(ص) را به‌خوبی

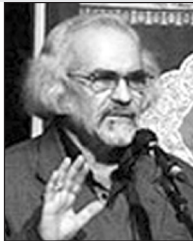
استاد مجاهدی: شاعران آیینی به اعداد نامعقول و مقاتل غیرمستند اعتماد نکنند

است، اما دوری از عنصر خیال نباید شعر آیینی را به سمت شعار و نظم هدایت کند. این در حالی است که شاعران در برخی از اشعار به دنبال انتقال چند مفهوم به مخاطبان هستند که این موضوع در برخی از محافل نتایج مطلوبی به همراه ندارد.

این پیشکسوت شعر آیینی بر استفاده از وزن‌های تأثیرگذار در میان مخاطبان تأکید کرد و افزود: در آثار برخی از اشعار سیمین بهبهانی، وزن‌های نادرست دیده می‌شود؛ گاهی قالب‌ها، ردیف‌ها و وزن‌های ابداعی که عناصر مهم شعر هستند می‌توانند تمام متن شعر را تضعیف کنند. وی با تأکید بر اینکه شاعران آیینی باید از صنایع کاربردی و کارآمد ادبیات کنونی استفاده کنند، اظهار کرد: شاعران باید با استفاده از آموزه‌های تاریخی و دیدگاه جامع، اعضای تشکیل دهنده یک صحنه از جریان کربلا را در ذهن خود بچینند تا بتوانند به شیوه مطلوبی شعر عاشورایی را تصویرسازی کنند.

مجاهدی با بیان اینکه شعر عاشورایی بدون پیوند با شعر مهدوی ابتر است، تصریح کرد: کلیدواژه‌های فرهنگ عاشورا در دوران قیام حضرت مهدی (عج) عینیت پیدا می‌کند. به همین علت، ایجاد پیوند میان شعر عاشورایی و شعر مهدوی باید به صورت ویژه مورد توجه شاعران قرار گیرد. وی استفاده مستمر از اسامی کوچک ائمه اطهار (ع) در اشعار را اقدام نادرستی دانست و خاطرنشان کرد: شاعران آیینی باید حرمت ائمه اطهار (ع) را حفظ کرده و نسبت به استفاده از اسامی بدون القاب آنها در اشعار پرهیز کنند.

این شاعر پیشکسوت در پایان یادآور شد: برخی از افراد با نگاه ضدآیینی، آرمان‌های انقلاب را در شعر مهدوی تخریب کرده‌اند؛ اما اشعار آنها مجوز نشر دریافت کرده و در هر مورد، سه هزار نسخه چاپ شده است.

مجاهدی با بیان اینکه مقاتل در طول تاریخ تغییراتی داشته‌اند، مطرح کرد: اگر مقاتل جدید را با مقاتل قدیمی مقایسه کنیم به خوبی متوجه می‌شویم که برخی از شخصیت‌ها و رخدادهای گذشته زمان به حرکت کربلا اضافه شده‌اند؛ به همین علت شاعران باید نسبت به مطالعه جامع مقاتل مختلف اهتمام جدی داشته باشند تا بتوانند از آسیب‌های احتمالی شعر عاشورایی جلوگیری کنند.

این شاعر آیینی با اشاره به اینکه شاعران آیینی در تاریخ، کارهای اثرگذار بسیاری از خود به جای گذاشته‌اند، اظهار کرد: اکنون آثار مطلوبی از شاعران آیینی گذشته در دسترس است و این آثار بر پایه منابع و مقاتل قابل استناد تهیه شده است. شاعران کنونی جامعه نیز باید نسبت به استفاده از مقاتل قابل استناد اهتمام جدی داشته باشند و از مقاتل غیر قابل استناد پرهیز کنند.

این استاد برجسته شعر آیینی خاطرنشان کرد: برخی از مقاتل از نظر شیوه نگارشی شیرین و دلنشین هستند، به همین علت، شاعران می‌توانند با مطالعه آنها از نظر نگارشی به دستاوردهای مطلوبی برسند، اما از نظر محتوایی با مشکلات مختلف مواجه می‌شوند؛ چرا که در آن مباحث نادرست غیر قابل استناد مطرح شده است.

وی با تأکید بر اینکه شاعران باید نسبت به مقاتل غیر قابل استناد حساسیت بسیاری داشته باشند، عنوان کرد: برخی از مقاتل دارای مطالب وهن‌آمیز است که شاعران نباید از مطالب این مقاتل استفاده کنند و برخی دیگر از مقاتل برای گریه گرفتن از مردم وقایع غیر مستند را مطرح کرده‌اند؛ چرا که نویسندگان این مقاتل به عنوان شخصیت‌های بزرگ دینی با تکیه بر آموزه‌های فکری و عرفانی خود معتقد بودند که باید از راهکارهای مختلف

برای گریاندن مردم استفاده کرد. مجاهدی اضافه کرد: بر اساس نوشته‌های یکی از مقاتل، جمعیت مقابل امام حسین (ع) در روز عاشورا یک میلیون و ۵۰۰ هزار نفر بوده و حضرت علی اکبر علیه‌السلام ۱۸۵ هزار نفر را به هلاکت رسانده است؛ در حالی که این آمارها با شرط معقولیت سازگاری ندارد و نباید نسبت به آنها توجهی داشته باشیم.

وی با بیان اینکه اثر محمدمهدی حائری مازندرانی قابل استناد نیست، مطرح کرد: برخلاف نوشته‌های برخی از مقاتل در مورد یاران امام حسین علیه‌السلام که متن تاریخ عاشورا را مخدوش می‌کند، مقاتل معتبر به شیوه مطلوبی رفتارها و ویژگی‌های شخصیتی این افراد را تشریح کرده‌اند.

این شاعر برجسته شعر آیینی با تأکید بر اینکه شاعران باید نسبت به بیان مباحث عینی و ملموس اهتمام جدی داشته باشند، اظهار کرد: هنر شاعر، درگیر کردن ذهن مخاطب برای فهم مطلب است که گاهی اوقات به سبب پیچیدگی لغات این هدف تحقق نمی‌یابد.

وی نمود پیدا کردن سبک وقوع در بدنه شعر عاشورایی دوران معاصر را رخدادی مبارک دانست و گفت: با تحقق این امر رخدادهای کربلا با استفاده از قالب شعر به تصویر کشیده می‌شود؛ به همین علت، شعر عاشورایی در میان مردم به شیوه مطلوبی پذیرفته شده است.

مجاهدی با اشاره به اینکه نگاه عاطفی در سبک وقوع به خوبی قابل مشاهده است، اضافه کرد: وجود این نگاه می‌تواند سبب تقویت شعر عاشورایی شود. وی استفاده از زبان صمیمی بدون ابهام را از اولویت‌های مورد نیاز شعر آیینی برشمرد و ادامه داد: هرچند نگاه شاعر نسبت به عموم متفاوت

رهبان انقلاب رحلت آیت الله حاج آقا تقی طباطبائی قمی را تسلیت گفتند

حضرت آیت الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی در پی رحلت فقیه پرهیزگار آیت الله حاج آقا تقی طباطبائی قمی، پیام تسلیتی صادر کردند. متن پیام تسلیت رهبر معظم انقلاب اسلامی به این شرح است:

بسمه تعالی

رحلت طباطبائی قمی فرزندی برونمند مرحوم آیت الله العظمی آقا حاج آقا حسین طباطبائی قمی را به بازماندگان محترم و همه‌ی ارادتمندان به آن بیت شریف و به اعظم علمای حوزه‌ی علمیه قم و نجف و مشهد تسلیت عرض می‌کنم و علو درجات آن مرحوم و حشر با اجداد طاهرين شان را از خداوند متعال مسألت می‌نمایم، غفرالله له و لنا.

سید علی خامنه‌ای

پیام حضرت آیت الله سیستانی در پی درگذشت حضرت آیت الله سید تقی طباطبائی

در پی درگذشت حضرت آیت الله سید تقی طباطبائی قمی از مراجع کربلا، حضرت آیت الله سیستانی با صدور پیامی درگذشت این مرجع عالیقدر را تسلیت گفتند.

بسم الله الرحمن الرحيم

انا لله و انا اليه راجعون

خبر ارتحال فقیه بزرگوار حضرت آیت الله آقای حاج سید تقی طباطبائی قمی قدس سره موجب تالم و تأسف فراوان گردید.

فقدان معظم له که از نمونه های برجسته علم و تقوی و حامیان مخلص مکتب اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام بودند خسارتی بزرگ است. اینجانب ضایعه درگذشت آن عالم ربانی را به آستان مقدس حضرت بقیة الله اعظم (ارواحنا فداه) و به حوزه های علمیه مخصوصا به حوزه مقدسه قم و به آقازادگان محترم و دیگر بستگان گرامی آن مرحوم و به عموم مؤمنین تسلیت و تعزیت عرض می نمایم و از خداوند متعال برای آن فقید سعید علو درجات و برای بازماندگان صبر جمیل و اجر جزیل مسألت دارم. ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظيم.

۲۵ محرم الحرام ۱۴۳۸ هجری
سید علی سیستانی

پیام تسلیت حضرت آیت الله شیرازی زنجانی در پی ارتحال ملکوتی حضرت آیت الله طباطبائی قمی

در پی درگذشت حضرت آیت الله سید تقی طباطبائی قمی، حضرت آیت الله شیرازی زنجانی با صدور پیامی درگذشت این مرجع عالیقدر را تسلیت گفتند.

« إذا مات العالم ثلم في الإسلام ثلثة لا يسدها شيء إلى يوم القيامة »

ضایعه ارتحال فقیه اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام، حضرت آیت الله معظم حاج آقا تقی طباطبائی قمی «قدس سره» را به محضر شریف حضرت ولّی عصر «عجل الله تعالی فرجه الشریف» و بیت فقاقت و مرجعیت طباطبائی قمی و بیوت وابسته تسلیت عرض نموده، علو درجات ایشان و سایر فقها و بزرگان آن بیت شریف را از درگاه احدیت خواستارم.

۲۵ محرم الحرام ۱۴۳۸ / سید موسی شیرازی زنجانی

آیت الله سید تقی طباطبائی قمی دار فانی را وداع گفت

نجف شروع به تدریس خارج فقه و اصول کرد.

در پی اخراج تعداد کثیری از روحانیان بزرگ توسط رژیم بعث عراق از نجف، وی نیز به ناچار در سال ۱۳۵۹ مجبور به ترک نجف شد. وی سپس به شهر قم رفت و مشغول به تدریس فقه و اصول در حوزه علمیه قم شد. از آن تاریخ تا کنون وی همچنان در شهر قم سکونت دارد.

وی تالیفات متعددی بر جای گذاشته است که عمدتا به زبان عربی نوشته شده است و تعدادی از آن‌ها به زبانهای فارسی و انگلیسی هم برگردانده شده. در زیر عناوین تعدادی از کتابهای وی آمده است:

آراؤنا فی أصول الفقه (دوره ۳ جلدی)

الأنوار البهیة فی القواعد الفقهیة

الدور و الثالی فی فروع العلم الإجمالی

الدلائل فی شرح منتخب المسایل (دوره ۵ جلدی)

العروة الوثقی (دوره ۲ جلدی)

الغایة القصوى فی التعلیق علی العروة الوثقی -

کتاب الاجارة
الغایة القصوى فی التعلیق علی العروة الوثقی -
کتاب المضاربة
الغایة القصوى فی التعلیق علی العروة الوثقی (کتاب الاجتهاد و التقليد)
الغایة القصوى فی تعلیق علی العروة الوثقی -
کتاب الخمس جلد
الغایة القصوى فی تعلیق علی العروة الوثقی -
کتاب الصوم جلد

الگوی زن اصیل و آزاد

أمیر المؤمنین (علیه السلام)

ثلاث رسائل (العدالة، التوبة، قاعدة لاضرر)

دراساتنا من الفقه الجعفری

شهید کربلا از قبل از ولادت تا بعد از شهادت

عمدة المطالب فی التعلیق علی المكاسب (دوره ۴ جلدی)

مباحث فقهیة - الوصیة - الشرکة - صلة الرحم

مبانی منهاج الصالحین (دوره ۱۰ جلدی)

مصباح الناسک فی شرح المناسک (دوره ۲ جلدی)

هدایة الأعلام إلى مدارک شرائع الأحکام

در سال ۱۳۶۳ و به همت عباس حاجیان

دشتی، مجموعه گفتارهای سید تقی طباطبائی

قمی در کتابی تحت عنوان درسهایی از شفاعت

منتشر شد. این کتاب تاکنون چندین بار تجدید

چاپ شده است.

پیام تسلیت حضرت آیت الله صافی در پی ارتحال آیت الله طباطبائی قمی

خوشا به سعادت ایشان که در کربلاي معلي در جوار امام مظلومان و سالار شهیدان بعد از زیارت حضرات ائمه معصومین (علیهم السّلام) دعوت حق را لبیک گفت و میهمانی آن بزرگواران را پذیرفت. عاش سیداً و مات سعیداً

رحلت این فقیه عالی مقام را به ساحت مقدّس حضرت ولي الله الاعظم (عجل الله تعالي فرجه الشريف) و به حوزه‌هاي علمیه و شاگردان و بیت شریف بخصوص آقازاده فاضل و محترم ایشان تسلیت عرض نموده علوّ درجات آن فقید سعید را از خداوند متعال مسئلت دارم.

۲۵ محرم الحرام ۱۴۳۸

لطف الله صافی

پیام تسلیت آیت الله سید رضی شیرازی در پی ارتحال حضرت آیت الله طباطبائی قمی رضوان الله علیه

در پی درگذشت حضرت آیت الله سید تقی طباطبائی قمی، آیت الله سید رضی شیرازی با صدور پیامی درگذشت این مرجع عالیقدر را تسلیت گفتند.

بسم الله الرحمن الرحيم

انا لله و انا اليه راجعون

إذا مات العالم ثلم فی الاسلام ثلثة لا یسدها شيء الی یوم القیامة

خبر ارتحال فقیه بزرگوار حضرت آیت الله آقای حاج سید تقی طباطبائی قمی قدس سره موجب تأثر و تأسف فراوان گردید

آن عالم برجسته عمر شریف خود را در إعلاي

کلمه الله و ترویج معارف حقه اهل بیت علیهم

السلام سپری نمود

اینجانب این ضایعه مؤلّمة را به حضرت

بقیة الله الأعظم و حوزه های علمیه و بیت

معظم طباطبائی قمی خصوصا آقازادگان

محترم تسلیت عرض نموده و امیدوارم

خداوند متعال ایشان را با اجداد طاهرين

شان محشور بفرماید.

سید رضی شیرازی عفی عنه

آن عالم برجسته، خلف صالح مرجع و زعیم بزرگ عالم تشیّع مرحوم آية الله العظمي حاج آقا حسین طباطبائي قمي بود که عمر مبارک خود را در خدمت به مولا و سرور خود حضرت بقیة الله الاعظم (ارواح العالمین له الفداء)، اعلاي کلمة الله و ترویج معارف حقه اهل البيت (علیهم السّلام) سپری نمود و با تألیف کتاب‌های ارزنده فقهی و اصولی که نشان از دقت و امعان نظر و تحقیق عالمانه آن فقید سعید می‌باشد به حوزه‌هاي علمیه خدمت فراوان نمودند.

حقیر که از علاقمندان به ایشان و خاندان بزرگ طباطبائي قمي هستم بسیار در فقدان آن عالم رباني متأثر شدم.

حضرت آیت الله سیستانی:

اهتمام دارم آثار علما بنام خودشان نه من احیاء شود

الله مطرح شد که چند نکته از آن را برای فایده عمومی بصورت نقل به مضمون و اختصار می آورم. - امور ایران را دنبال می کنم اما نه از طریق افراد، بلکه از طریق کتاب ها و مطبوعات و رسانه ها، مقیدم غالب کتاب هایی را که می رسد مطالعه کنم.

- برای احیاء آثار (مدارس و کتابخانه و ...) علمای بزرگ و گذشته نجف اهمیت قائلم و برایم مسائل جانبی و اختلافی در این زمینه مهم نیست همین که عالم بزرگی باشد اهتمام دارم آثارشان احیاء شود و بنام خودشان نه من، باقی بماند.

- علم هم فقط علم دینی نیست همه علومی که در خدمت به مردم موثر است باید مورد اهتمام باشد. - هر چه پاک تر و بنا بر خدمت بیشتر داشته باشید خیر دنیا و آخرت بیشتر در آن نهفته است، به ویژه در جمهوری اسلامی که دشمنان زیادی دارد.

خداوند را بر توفیق این دیدار سیاست‌گذارم، آرامش و متانت و وسعت نظر آیت الله و نگاه نافذ و شعاع معنوی شخصیت حضرتشان در همین دیدار کوتاه محسوس و ملموس بود.

نکته حاشیه‌ای اما محتوایی دیدار هم اینکه آیت الله به یکی دو نفر از اعضای هیات که اصرار داشتند دست ایشان را ببوسند اجازه ندادند. امکان تصویربرداری از ایشان فراهم نبود اما به گمانم تصویر منتشره به همراه این پست به وضعیت امروز حضرتشان نزدیک است.

آیت الله سید تقی طباطبائی قمی از مراجع عالیقدر شیعیان دار فانی را وداع گفت.

این مرجع تقلید که به کربلای معلی سفر کرده بود پس از زیارت قبور ائمه اطهار به ملکوت اعلی پیوست. ایشان متولد اسفند ۱۳۰۱ (رجب ۱۳۴۱ قمری) و از مراجع تقلید شیعه بود.

حضرت آیت الله سید تقی طباطبائی قمی (مشهور به حاج آقا تقی قمی) در اسفند ماه سال ۱۳۰۱ در شهر مشهد به دنیا آمد. پدر او سید حسین طباطبائی قمی از مراجع بزرگ تقلید بود که سال‌ها مرجعیت عام حوزه‌های علمیه را بر عهده داشت و در پی ابراز مخالفت با فرمان رضا شاه مبنی بر کشف حجاب اجباری زنان در سال ۱۳۱۴ خورشیدی (۱۹۳۶ میلادی) ناچار به ترک ایران و اقامت در عراق شد.

وی مقدمات را نزد پدر خود فرا گرفت و سپس به همراه پدر به کربلا و نجف رفت. وی چندین سال از محضر آیات عظامی چون مرحوم سید محمدهادی میلانی، سید عبدالهادی شیرازی، حسین حلی، محمدکاظم شیرازی، محمدعلی کاظمینی بروجردی و به خصوص سید ابوالقاسم خویی استفاده کامل نمود و به درجه‌اعلا‌ی علم، فقاقت، حکمت، فلسفه و رجال دست یافت.

پس از رسیدن به درجات‌عالی اجتهاد، وی شروع به تدریس در متون فقه و اصول در نجف پرداخت و سپس در مسجد هندی در حوزه علمیه

در پی درگذشت حضرت آیت الله سید تقی طباطبائی قمی از مراجع کربلا، حضرت آیت الله صافی گلپایگانی با صدور پیامی درگذشت این مرجع عالیقدر را تسلیت گفتند.

بسمه تعالی

«إذا مات العالم الفقیه ثلم فی الاسلام ثلثة لا یسدها شيء»

با کمال تأسف و تأثر مطلع شدیم که فقیه اهل بیت عصمت و طهارت (علیهم السّلام)، مدافع حریم امامت و ولایت، و شیفته و دلباخته حضرت سید الشهداء (علیه السّلام) مرجع عالیقدر حضرت آية الله آقای حاج سید تقی طباطبائي قمي (قدس سره) دعوت حق را لبیک گفته و به دیار باقی شتافتند.

آیت الله آملی لاریجانی، رئیس دستگاه قضای ایران، که چند روزی به عراق سفر کرده بود، با آیت الله سیستانی، مرجع عالیقدر شیعیان جهان دیدار و گفت‌وگو کرد.

حسین جابری انصاری معاون عربی و آفریقای وزارت امور خارجه در صفحه ایسنتاگرام خود مطلبی را در خصوص دیدار خود ورییس قوه قضاییه وجمعی دیگر با حضرت آیت الله سید علی حسینی سیستانی نوشته است.

متن کامل یادداشت به شرح زیر است:

حضرت آیت الله العظمی سید علی حسینی سیستانی، زاده سیزدهم مرداد هزار و سیصد و نه در مشهد مقدس، مقیم عراق و نجف اشرف از بیست سالگی، از مراجع عظام تقلید شیعیان جهان، علیرغم عدم مداخله مستقیم در امور سیاسی، در شکل گیری و تاسیس عراق پسا صدام نقشی اساسی و موثر از خود به جا گذاشته است.

از آیت الله سیستانی بسیار شنیده و خوانده ام اما امروز این توفیق را داشتم که برای نخستین بار در معیت جناب آقای آملی لاریجانی و مقامات عالی قوه قضائیه، حضرت ایشان را از نزدیک زیارت کنم.

بیست دقیقه ای در محضرشان بودیم و سپس همه افراد هیات همراه از جلسه خارج شدیم و دیدار بصورت خصوصی و دوجانبه ادامه یافت. در جلسه عمومی نکات مختلفی از سوی حضرت آیت

■ علت مخالفت امام(ره) با حزب و فعالیت های آن چه بود؟

در آغاز کار، من با مرحوم حجت الاسلام والمسلمین شیخ رضا گلسترخی، به خدمت امام رسیدیم و مسئله تأسیس حزب جدید را مطرح ساختیم...ایشان گفتند: اگر صلاح باشد با همین حزب جدید - مرادشان حزب جمهوری اسلامی بود - همکاری کنید. آقای گلسترخی توضیح داد که هدف ما آن است افرادی را که به هر دلیل آمادگی همکاری با آن حزب را ندارند، جذب کنیم و در همان راستا فعالیت داشته باشیم و در واقع هدف ما یکی خواهد بود. امام اظهار نظر منفی نکردند و گفتند: شما به تکلیف خودتان که تشخیص می دهید عمل کنید... و ما هم در آن برهه، تکلیف خود را در تأسیس حزبی جدید، دیدیم...

بعد از اعلام رسمی موجودیت حزب، آن هم با نام «حزب خلق مسلمان» امام در دیداری به من فرمودند: بهتر است که شما «جمهوری اسلامی» را هم بر اول آن اضافه کنید تا با این حزب های خلق الساعه، حزب خلق گردد، حزب خلق عرب و غیره، تشابه نداشته باشد.

امام بعدها در یکی از بیانات خود به این نکته اشاره کرده و گفتند: «آقای - سلمه الله - نزد من آمد و من گفتم نام حزب را اصلاح کنند...» در مراحل بعدی، یعنی پس از استعفاي همه اعضای هیأت مؤسسين و اعلام انحلال رسمی حزب، کودکان چپ گرانیهای کودتای، با استفاده از همان نام به فعالیت های مشکوکی دست زدند و کار به جایی رسید که در تبریز، مراکز دولتی را به نام حزب، اشغال کردند و در بعضی از شهرهای منطقه، اختلالاتی را به وجود آوردند که سرانجام امام مخالفت رسمی خود را اعلام نمود که باز داستان آن مفصل بوده و در جای خود آمده است. به طور منصفانه باید گفت که امام از اول برای جلوگیری از تشتن و اختلاف، تمایلی به تأسیس حزب جدیدی نداشتند ولی پس از توضیحات ما، موضوع را به تشخیص و نوع احساس تکلیف خودمان واگذار کردند... که ما هم در آن برهه، آن را تکلیف خود دانستیم...

■ مقدم مراغه ای در حزب خلق مسلمان دقیقاً چه نقشی را ایفا می کرد؟

اصولاً آقای مقدم مراغه ای یا آقای حسن نزیه و امثال این ها، هیچ گونه دخالتی در تأسیس و یا فعالیت حزب اصلی نداشتند و حتی در دوران ما، هیچکدام از آنها در جلسات عمومی حزب شرکت نمی کردند... ولی پس از کودتای کودخانه چپ گرانیما و عدم حضور حتی یک نفر از اعضای هیأت مؤسسين در جلسات به اصطلاح «عمومی حزب»، آنها و افراد مشابه به آنها، گویا در جلسات حزب حضور می یافته اند و یا حتی سخنرانی هم می کرده اند، ولی در همان دوران، آنها عضو حزب خلق مسلمان پس از کودتا هم نبودند بلکه با توجه به اصل ناسیونالیسم ترکی! به حزب می آمدند و ناگهان این قبیل عناصر از طرف حزب برای شرکت در انتخابات مجلس خبرگان، کاندیدا شدند که باز ربطی به حزب اصلی، که منحل اعلام شده بود، نداشت...

■ آیا حزب فعالیت های مسلحانه هم داشت؟

حزب خلق مسلمان نخستین، هرگز قصد فعالیت مسلحانه نداشت و در آن دوران، هیچ اقدام مسلحانه ای هم از طرف حزب در هیچ کجای ایران رخ نداد اما پس از کودتای کودکان چپ گرانیما، در قم و تبریز و بعضی از شهرهای آذربایجان، اقدامات مسلحانه ای به نام حزب انجام

گرفت که حوادث آن را جراند منتشره در آن دوران ثبت و ضبط کرده اند... علاقمندان به تفصیل می توانند به روزنامه های آن برهه از تاریخ انقلاب، مراجعه نمایند.

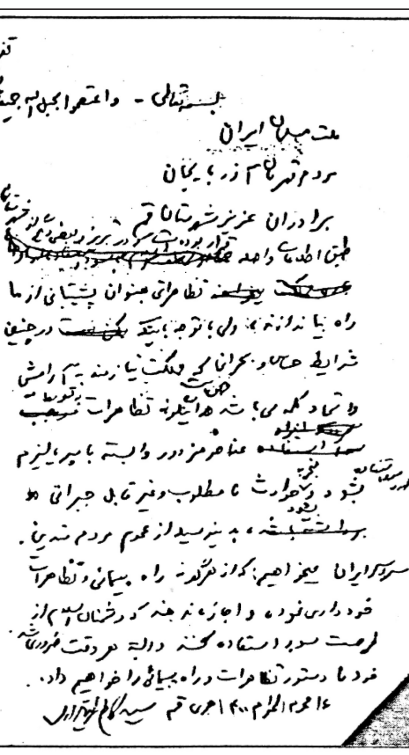
از بارزترین نمونه این اقدامات، قیام مسلحانه در تبریز و اشغال چند روزه مراکز دولتی و سازمان صدا و سیمای تبریز و کشته شدن عده ای بی گناه بود که عناصر مشکوک و نفوذی، به نام حزب، مرتکب آن جنایات شدند.

■ چه عواملی باعث به اشغال در آمدن صدا و سیمای آذربایجان توسط حزب شد و انگیزه آنان از این اقدام چه بود؟ آیا نیروهای مردمی هم در این مسأله نقش داشتند؟

عامل اصلی و انگیزه درونی از به اشغال در آوردن مرکز صدا و سیما در آذربایجان، توسط عناصر وابسته به حزب، در واقع نوعی قدرت نمایی کودکانه، در قبال مرکزیت نظام اسلامی بود که گویا مانند فرقه دموکرات آذربایجان در زمان سید جعفر پیشه وری، خواستار خودمختاری آذربایجان و بعداً «استقلال» آن بودند.

بخشی از نیروهای مردمی و حتی متدین در تبریز، در این حوادث شرکت داشتند که حضور آنها ناشی از احترامی بود که برای مرجعیت مورد اعتقاد خود قائل بودند. یعنی با نشر اکاذیب در مورد مضروب شدن مرجع تقلید در قم و اهانت به ایشان و غیره، مردم متدین و مقلدان ایشان را تحریک کردند که عده ای از روی اعتقاد ولی ناآگاهانه در آن شرکت نمودند، ولی بعدها که حقایق را فهمیدند از اقدام خود پشیمان شدند. غفر الله لنا و لهم.

■ حزب خلق مسلمان چه جایگاهی در میان توده های مردم آذربایجان داشت و آیا در گرایش مردم به حزب، از آغاز تا پایان فعالیت آن، تغییری حاصل شد یا خیر؟

تصویر اعلامیه آیت الله شریعتمداری به خط استاد خسروشاهی درباره تعطیلی تظاهرات حزب خلق مسلمان

همانطور که اشاره کردم «حزب خلق مسلمان» در میان توده مردم مؤمن آذری، به مثابه پایگاه سیاسی آیت الله شریعتمداری تلقی شد و گرایش توده ای مردم ناشی از گرایش عقیدتی - مذهبی بود و به همین دلیل در میان مقلدین ایشان که در آذربایجان

گفتگو با استاد سید هادی خسروشاهی

چگونگی تأسیس و انحلال حزب خلق مسلمان

خدا بود و بعدها که مسائل رنگ دیگری یافت، مراحل سقوط احزاب و افراد آغاز گشت...

در ابتدای تأسیس حزب، اسامی هیأت مؤسسين اصلی آن رسماً اعلام شده و در جراند چاپ شد و در میان آنها، نام کسانی که شما ذکر کرده اید دیده نمی شود. یعنی هیچ یک از آقایان دکتر عزیزاده، حسین منتظر حقیقی، حسین بشارت و امثال آنها، عضو اصلی و رسمی حزب نبودند بلکه پس از آغاز فعالیت گسترده حزب، هر کدام از آنها، با انگیزه خاص خود، به حزب آمدند و بعضی ها در جلسات عمومی شرکت نمودند و بعضی هم به عنوان عضوی جدید در کمیته مرکزی - نه هیأت مؤسسين که دارای اختیارات ویژه از جمله انحلال حزب بودند - به شمار آمدند. اما اختلاف ما - و همه اعضای هیأت مؤسسين حزب - ناشی از کج روی و تکروی یکی دو نفر از عوامل مشکوک و نفوذی بود که حتی بدون مشورت با مسئولین حزبی، به نام حزب اعلامیه می دادند و در تظاهرات ضد انقلابی ها شرکت می کردند و با آنها جلسه مشترک می گذاشتند که در نهایت، پس از مذاکرات و تذکرات و نصایح و عدم تأثیر در اتخاذ راه های منطقی و روش های اسلامی، سرانجام مجبور به استعفا و اعلام انحلال حزب شدیم...

نوع عملکرد این کودکان چپ گرانیما نفوذی، در نوع همکاری آنها در مسئله فتنه آذربایجان با سازمان هایی چون فرقان!، فدائیان خلق، گردهای به اصطلاح دموکرات و غیرهم به وضوح دیده می شود که کاملاً با اصل و اساس حزب در تضاد کامل بود و وقتی تذکرات ما سودمند واقع نشد، راه دیگری جز استعفا و اعلام انحلال حزب برای ما باقی نمانده بود... ■ بورژواهای آذری در آذربایجان تا چه اندازه در پیشبرد حرکت های حزب نقش داشتند؟

در کل، ستون اصلی حزب خلق مسلمان در تهران و آذربایجان و حتی مشهد مقدس را آذری های مقلد آیت الله شریعتمداری تشکیل می دادند که اغلب با انگیزه های دینی و تبعیت از مرجعیت بود و در این مرحله فرقی بین خرده بورژواها و پرولتاریای آذری وجود نداشت، همه شریک بودند و همکار و یکرنگ و چگونگی امر در آغاز انقلاب بر همگان روشن بود.

البته اینها در مراحل اولیه تشکیل حزب و گسترده تر شدن فعالیت های آن در بلاد - به ویژه آذربایجان غربی و شرقی - نقش تأثیر گذاری داشتند ولی در مراحل بعدی، اغلب آنها کنار رفتند و صحنه در واقع به چند عامل نفوذی کودتای واگذار شد!

■ آیا میزان فعالیت حزب در تبریز و اردبیل و ارومیه به یک اندازه بود و آیا رهبران حزب در این شهرها از یک خط فکری مشترک پیروی می کردند؟

میزان فعالیت حزب پس از مرکز، بیشتر در آذربایجان شرقی و غربی و سپس مشهد بود. نوع فعالیت ها با توجه به شرایط زمان و مکان، که توسط کادرهای وابسته به حزب تعیین می شد، انجام می گرفت و مسئولین شاخه های شهرستان ها، اغلب از روحانیون و وعاظ وابسته به مرجعیت و از میان طلاب و فضایی قم انتخاب می شدند و رهبران ویژه - ای در کار نبود. در واقع خط فکری همه شعبه ها و شاخه های حزب مشترک بوده و همه از مرکز پیروی می کردند... ولی با توجه به شرایطی که پیش آمد، اغلب کادرها و مسئولین مربوطه کنار رفتند و دیگر در اواخر، یعنی در دوره فتنه حزب، فعالیتی در راستای آشوبگری و غوغاسالاری نداشتند...

اکثریت با ایشان بود، از جایگاه ویژه ای برخوردار شد و در آغاز تقریباً مردم با توجه به شرایط خاص به وجود آمده از پیروزی انقلاب، به آن پیوستند. البته این پیوستگی، به صورت تشکیلاتی و سازمان یافته - مانند حزب توده و غیره - نبود، بلکه مردم به طور خودجوش و به عنوان ادای تکلیف دینی، در جلسات و تظاهرات و میتینگ های حزب شرکت می کردند... ولی این گرایش با توجه به عملکرد کودتاچیان حزب دوم! به ویژه پس از

تصویر خبر استعفاي دسته جمعی اعضای حزب خلق مسلمان در روزنامه کیهان مورخه ۱۸ مرداد ۱۳۵۸

حوادث تبریز و همکاری گروه های سکولار و چپ با حزب، فروکش کرده و مردم عادی و متدین، به طور کلی از حزب دور شدند. ■ میزان نفوذ حزب خلق مسلمان در میان مراکز مهم دولتی، یا اماکن مدیریتی کشور تا چه اندازه بود؟

اعضای وابسته به حزب، به عنوان عضو حزب در مراکز دولتی حضور نیافته بودند و نقش اساسی در مراکز مدیریتی کشور نداشتند... اگر عناصری به مقام استانداری یا فرمانداری و یا پست های دیگر در آذربایجان غربی و شرقی رسیده بودند، برای حفظ آن پست و مقام، به ظاهر وفادار به حزب بودند ولی در باطن علاقه ای به حزب نداشتند بلکه آن را سکوی پرتاب به مقام تلقی می کردند. البته این تعداد از افراد بسیار کم و انگشت شمار بودند و پس از انحلال و سقوط حزب، به طور طبیعی کنار گذاشته شدند که ضرورتی ندارد نامی از آنها برده شود.

■ شما در ابتدای تشکیل حزب، بنا بر چه اصولی حاضر به فعالیت در این جمعیت شدید؟ پس از مدتی که بعضی از اعضای هیأت مؤسسان حزب استعفا دادند، تعدادی از اعضای اولیه همچنان اصرار بر ادامه فعالیت داشتند، مانند دکتر عزیزاده، حسین منتظر حقیقی و حسین بشارت. اختلاف نظر این افراد با دیگران و از جمله خود شما بر سر چه مسائلی بود؟

انگیزه اصلی اینجانب از شرکت در تأسیس حزب - همانطور که قبلاً اشاره کردم - همان انجام مسئولیت و تکلیفی بود که در آغاز پیروزی انقلاب اغلب دوستان آن را لازم می دانستند و هر کدام در حزب و یا سازمان و یا نهادهای به فعالیت پرداختند و چنانکه همه می دانیم، نیت ها در آن دوران، بدون چشم داشت به مادیات، خالص و برای

ادامه از صفحه قبل

■ آیا حزب خلق مسلمان گرایش‌ات تند قومیت‌محور نیز داشت یا مصالح ملی را مقدم می‌شمرد؟

در حزب خلق مسلمان راستین نخستین، هرگز گرایشی به قومیت‌محوری وجود نداشت بلکه حتی اندیشهٔ گرایش فرامرزی و در واقع انترناسیونالیستی اسلامی حاکم بود و این البته تضادی با حق تقدم مصالح ملی و میهنی نداشت...

ولی بعدها، و در دورهٔ حزب دوم انحرافی، کم‌کم صحبت از قومیت‌گرایی ترکی و اهتمام به قومیت‌های دیگر، به میان آمد و حتی در مصاحبه ای گفته شد که فعلاً به «نوعی فدرالیسم» باور داریم و صحبت خودمختاری! از نوع فرقه دموکرات آذربایجان – دوره پیشه‌وری – مطرح نیست ولی در باطن امر، عناصر نفوذی، هوادار سرسخت قومیت‌گرایی شده بودند و ادعاهایی نیز در تقسیم مسئولیت‌های کشوری و لشکری داشتند که به یاری خدا، با فروکش کردن فتنه، این مسائل نیز از میان رفت.

■ ماهیت فعالیت‌های این حزب بیشتر تئوریک و اعتراض به قوانین بود یا جنبه سیاسی هم داشت؟

ماهیت فعالیت‌های حزب در آغاز، بیشتر جنبهٔ تئوریک و باور به اعتقادات داشت اما بعد، ماده ۱۱۰ قانون اساسی بهانه ای برای اعتراضات در مورد قوانین و مصوبات و تشکیل مجلس خبرگان – به جای مجلس مؤسسان که در آغاز انقلاب مطرح شده بود – گردید... و سرانجام با تحریک عوامل نفوذی، جنبهٔ سیاسی امر بر همه چیز سیطره یافت و باز سخن از حزب به اصطلاح «دموکراتیک»! خلق مسلمان به میان آمد که البته اوج نگرفت و با خاموش شدن اصل فتنه، این نوع اندیشه نیز متروک گردید...

■ آیا این احتمال را می‌دهید که هنوز در شهرهای آذری‌زبان از بازماندگان حزب خلق مسلمان به فعالیت مشغول باشند؟

احتمال فعالیت بازماندگان حزب خلق مسلمان در شهرهای آذربایجان، به طور مطلق وجود ندارد؛ زیرا وقتی که رهبری و کمیته مرکزی و شعبه‌های فعال در بلاد، به طور کلی از بین رفته باشند، معقول نیست که چند نفر بازمانده ای که قاعدتاً، حال و حوصله آنها هم شامل مرور زمان شده است، به فکر فعالیت خاصی باشند.

البته در خارج از کشور نخست پس از اعلام انحلال حزب، دو نفر از عوامل نفوذی فراری! در محافل سیاسی ضد انقلاب، سخن از «حزب خلق مسلمان» به میان آوردند... ولی باز با مرور زمان، چون افسانه‌بودن وجود حزب روشن گردید، آنها هم نام حزب را از خود دور کرده و به عنوان «فعال سیاسی» خود را مطرح ساختند که البته نتیجه فعالیت آنها، مانند بقیه وابستگان فسیل‌شده سیاسی دیگر جریان ها، «صفر» بود و کسانی که پس از فرار از ایران وعده داده بودند «سه ماهه» بر می‌گردند! دیگر آمیدی به بازگشت ندارند؛ چرا که این سه ماه، سه سال شد و بعد به سی سال رسید و اکنون از آن هم عبور کرده و به چهل سالگی می‌رسد!

■ بعضی‌ها مدعی شده‌اند که حزب خلق مسلمان از کمک‌های مالی خارجی برخوردار بوده است، این ادعا تا چه حدی می‌تواند درست باشد؟

این ادعا پس از نشر گزارش‌های سفارت آمریکا – لانه جاسوسی – مطرح شد؛ چرا که در یکی از گزارش‌های موجود در لانه جاسوسی آمده بود که گویا آیت الله شریعتمداری توسط دو نفر – یکی سناتور انتصابی شاه و دیگری افسر اطلاعاتی بازنشسته ساواک – کمک پنج میلیون دلاری از آمریکا درخواست کرده است!

البته ما می‌دانیم که آمریکایی‌ها در جریان کودتای خائنانه ۲۸ مرداد، طبق نوشته یک آمریکایی در کتاب «آژاکس، یا کودتای ۲۸ مرداد»،

مدعی شدند مبلغ ده هزار دلار به آیت‌الله کاشانی داده‌اند تا با کودتا همکاری کند... یعنی آیت‌الله کاشانی مبلغ ۷۰ هزار تومان می‌گیرد تا با کودتاچیان همکاری کند؟!

بعدها، محمدرضا شاه پهلوی و سپس وزیر امنیت او، سرلشکر پاکروان، مدعی شدند که جمال عبدالناصر، رئیس جمهوری وقت مصر، مبلغ ۱۵۰ هزار دلار برای امام خمینی فرستاده است!.

و این پرداخت تساعدی مبلغ ادامه می‌یابد تا اینکه یکی از اوباش شاه به نام دکتر هوشنگ نهاوندیان در کتاب اخیر خود: «خمینی در پاریس» مدعی می‌شود که آمریکایی‌ها، توسط آقایان: بنی صدر، دکتر یزدی، قطب‌زاده و سلامتیان، مبلغ ۱۵۰ میلیون دلار کمک رسانده و برای انقلاب هزینه کرده اند... که بی تردید کذب محض و دروغ خالص است؛ زیرا اگر همچو مبلغی توسط آمریکایی‌ها هزینه شده بود، اسناد بانکی تحویل و تحول را صد بار منتشر می‌ساختند...

و اصولاً این نوع اتهامات ناشی از عدم درک ماهیت مرجعیت شیعه است و مدعیان نمی‌فهمند که حوزه‌های علمیه و مراجع تقلید شیعه، توسط مقلدان بی‌شمار خود، به طور مرتب – و سالانه – تأمین مالی می‌شوند و نیازی به کمک دیگران ندارند.

و می‌دانیم که اخیراً در همین راستای «جعل حدیث» و نشر اکاذیب بی‌بی‌سی خبیث انگلیس خبیث، با استناد به سندی مجهول که هنوز پیدا نشده است، مدعی شده که امام‌اصول‌از همان آغاز، و در دوران حصر خانگی که هیچ‌کس با او حق ملاقات نداشت با آمریکا ارتباط داشته است! و البته توضیح نمی‌دهد که وقتی امام در حصر خانگی با کسی ملاقات ندارد، چگونه با آمریکا ارتباط برقرار می‌کند؟ پس اگر سازمان سیا می‌تواند پس از ۳۵ سال برای اثبات رابطه امام با آمریکا، سندی جعل کند، به راحتی می‌تواند در لانه جاسوسی خود در تهران هم گزارش جعلی بسازد. جالب آن که ناشران این اکاذیب و مدعیان این اتهام، می‌گویند که آیت‌الله شریعتمداری در همان دوران، میلیاردها تومان از وجوهات شرعیه را در اختیار داشته است و سپس مدعی می‌شوند که گویا ایشان خواستار کمک ۵ میلیون دلاری برای حزب شده است؛ یعنی مبلغی معادل ۳۵ میلیون تومان!

این حدیث جعلی گویا توسط سید مرتضی موسوی تبریزی، سناتور انتصابی شاه و یک افسر اطلاعاتی بازنشسته ساواک به سفارت آمریکا ابلاغ شده و سفارت هم آن را به مرکز گزارش کرده است! حالا خود در صحت و سقم حدیث! داوری کنید.

اصولاً جعل این قبیل گزارش‌ها در سفارت‌های آمریکا، امر غیر مقدوری نیست... کاغذ و قلم دست دشمن است و آنها هر چه می‌خواهند می‌نویسند و گزارش تهیه می‌کنند و این قبیل گزارش‌ها در اسناد ساواک هم درباره افراد به وفور به چشم می‌خورد که در اینجا ضرورتی ندارد به آن بپردازیم. به هر حال آنچه که مسلم می‌باشد این است که حزب خلق مسلمان در آغاز، از هیچ مقامی کمک مالی درخواست و دریافت نکرده است و گزارش‌های جعلی نباید مورد اعتنا و استناد قرار گیرد.

■ آیا جنابعالی در قبول این اسناد تردید دارید؟

اصولاً باید بین «سند» و «گزارش» فرق گذاشت. نمی‌توان هر گزارشی را که هر کس تهیه کرد، به عنوان سند پذیرفت. اگر مکتوب یا دستخط شخصیتی، در جایی به دست آید و صحت انتساب آن دستخط توسط کارشناسان تأیید گردد، این می‌شود «سند»، اما اگر گزارشی، به نفع یا به ضرر کسی، از طرف شخص و نهادهی مطرح شود، طبق دستور صریح قرآن مجید، باید دربارهٔ آن تحقیق گردد و پس از «تبیین» صحت آن را می‌توان پذیرفت:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنِ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْحَبُوا عَلٰى مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ» ای اهل ایمان! اگر فاسقی، خبری برای شما آورد درباره آن تحقیق کنید تا مبدا از روی نادانی درباره گروهی داوری کنید و بعد به خاطر

کاری که انجام داده اید، پشیمان و نادم گردید. تردیدی نیست که راویان گزارش‌های لانه جاسوسی، ساواک، سیا، موساد و غیره، افرادی «ثقه» و «مؤمن» و «مورد اعتماد» نیستند، بلکه فساقی هستند که گزارش‌های آنها نیاز قطعی به «تبیین» دارد.

در همین رابطه امام راحل در وصیت‌نامه ای نوشتند اگر کسی درباره من ادعایی کرد و یا دستخطی ارائه نمود، در صحت آن تحقیق کنید و اگر با دستخط من مطابق نباشد، آن را معتبر ندانید و برای تشخیص، از کارشناسان خط‌نظرخواهی کنید...

و به همین دلیل هم مرحوم آیت‌الله شهید دکتر سید محمد بهشتی، در همان ایام نشر گزارش‌های لانه جاسوسی در تلویزیون ایران، پیشنهاد داد به همان مقدار زمان که نشر گزارش‌ها وقت می‌گیرد، به افرادی که نام آنها مطرح شده است، وقت

سیاسی – اجتماعی – فرهنگی

 شماره ۱۵ شماره مسلسل ۱۵۳۳ نیمه اول آبان ۱۳۹۵
--

داده شود تا دیدگاه یا دفاع خود را بیان کنند... ولی متأسفانه این پیشنهاد شرعی، اخلاقی، انسانی و عقلی در آن شرایط و التهاب انقلاب، در عمل به جایی نرسید. در صورتی که از هر جنبه ای که موضوع را بررسی کنیم، عملی شدن پیشنهاد شهید بهشتی، یک ضرورت شرعی بود.

البته اگر این قبیل گزارش‌های اهالی فسق با قرائن و دلایل دیگری تأیید شود، می‌توان به آنها استناد نمود وگرنه نمی‌توان صحت آنها را تأیید کرد و به قول علمای قدیم: والله العالم

خاطرات مستند استاد خسروشاهی درباره حزب خلق مسلمان منتشر شد

کتاب خاطرات مستند استاد سید هادی خسروشاهی درباره حزب خلق مسلمان، توسط انتشارات کلبه شروق منتشر شد.

در بخشی از مقدمه استاد خسروشاهی درباره این کتاب می‌خوانیم:

«حزب خلق مسلمان» از جمله احزاب و سازمان‌های سیاسی – اسلامی بود که پس از پیروزی انقلاب اسلامی، با هدف تحکیم پایه‌های نظام اسلامی و جلب و جذب جوانان و افرادی که می‌خواستند در این راستا گام بردارند، تأسیس گردید.

هدف و برنامه حزب، طی «مرام‌نامه» و «اساس‌نامه» تبیین و پس از تصویب نهایی شورای مرکزی حزب، چاپ و منتشر گردید که مورد استقبال و توجه مردم مسلمان ایران و محافل سیاسی قرار گرفت. هیأت مؤسسین نخستین حزب، اغلب شخصیت‌های فرهیخته و شناخته شده‌ای بودند که علاوه بر سوابق مبارزاتی، همیشه در زمینه‌های علمی – فرهنگی – اجتماعی و سیاسی فعال بوده و در همین رابطه، بارها دستگیر و زندانی و یا تبعید شده بودند.

هیأت اصلی مؤسسین ده نفر بودند که اسامی آنها چنین بود:

سید صدرالدین بلاغی، سید غلامرضا سعیدی، شیخ غلامرضا گلسرخی، سید هادی خسروشاهی، حاج کریم انصارین، هاشم شبستری زاده، محمد فیروزآبادی، دکتر علمیه، موسی شیخ زادگان و حسن شریعتمداری. البته بعدها، افراد و شخصیت‌های محترم دیگری به حزب ملحق شدند که آنها، جزو «هیأت مؤسسین» محسوب نمی‌شدند، بلکه به عنوان عضوی در «شورای مرکزی حزب» پذیرفته شده بودند. البته با توجه به شرایط سیاسی خاص پس از پیروزی انقلاب و برای جلوگیری از هرگونه تفرقه و کار خارج از چارچوب قانون، به پیشنهاد آیت‌الله شریعتمداری، اینجانب همراه مرحوم شیخ غلامرضا گلسرخی، در «قم» به خدمت امام خمینی رسیدیم و موضوع تأسیس حزب را با ایشان در میان گذاشتیم که پس از استماع آراء و نظرات ایشان، و واگذاری امر به خود ما از طرف معظم له و انجام امری که «تکلیف شرعی» تشخیص می‌دهیم، تشکیل حزب خلق مسلمان به طور رسمی اعلام شد و حزب علاوه بر تهران، در شهرستان‌ها هم شعباتی دائر کرد و به فعالیت پرداخت...

..اما چند ماه پس از آغاز فعالیت‌ها، انحرافات خاصی توسط بعضی از عناصر نفوذی و مشکوک که اصولاً عضو حزب هم نبودند، توسط یکی از عناصر وابسته به حزب، به وجود آمد که نشان از «توطئه»ای گسترده داشت... علیرغم همه سعی و تلاش ما، متأسفانه سرانجام چپ‌نمایی کودکانه و همکاری غیرمعقول و نامشروع – عناصر مشکوک – با سازمان‌های سکولار و چپ‌قلابی – بدون تصویب هیأت مؤسسین، و عدم استماع نصیحت‌ها و تذکرهای هیأت مؤسسین – ادامه یافت و همین امر موجب گردید که تقریباً همهٔ اعضای اصلی و شناخته شده حزب، به طور دسته جمعی استعفا دهند و انحلال حزب که تنها توسط هیأت مؤسسین قابل اجرا بود، توسط اینجانب اعلام گردید...

..این کتاب، مجموعه چند مصاحبه و یادداشت اینجانب درباره این حوادث و در واقع چگونگی پیدایش و انحلال حزب خلق مسلمان است که نخست در مطبوعات تهران از جمله: ویژه‌نامه «جوان» مورخ نیمه خرداد ۱۳۸۹، دوماهنامه «چشم‌انداز» مورخ شهریور و مهر ۱۳۸۸، در پاسخ ویژه‌نامه «اعتماد» مورخ ۸۷/۴/۶ و نشریه «بعثت» چاپ قم، منتشر شده‌اند که اکنون پس از ویرایش و تکمیل، همراه با چند عکس و سند، تقدیم علاقمندان می‌گردد.

به امید آنکه توفیق تکمیل کتاب مستقل «تاریخ پیدایش و انحلال حزب خلق مسلمان» با اسناد و مدارک تاریخی بی‌شمار، نصیب گردد و با نشر آن، حقایق بسیاری بر عموم مردم مسلمان ایران و علاقمندان به تاریخ احزاب سیاسی، روشن گردد.

بعضی از عناوین کتاب عبارتند از:

درباره حزب خلق مسلمان، تلگراف حضرت آیت‌الله میلانی به آیت‌الله شریعتمداری،

متن تلگراف امام خمینی به آیت‌الله شریعتمداری، متن جواب آیت‌الله آقای شریعتمداری به امام خمینی، جوابیه آیت‌الله شریعتمداری به نامه هیأت مؤسس حزب جمهوری اسلامی خلق مسلمان،

مرام‌نامه حزب جمهوری اسلامی خلق مسلمان، آغاز هجمه و جریان فتنه، استعفای دسته جمعی مؤسسین حزب خلق مسلمان، متن استعفای حجت‌الاسلام گلسرخی از حزب خلق مسلمان، پاسخ حجت‌الاسلام والمسلمین خسروشاهی به حزب خلق مسلمان، ردّ اکاذیب.

لازم به ذکر است کتاب خاطرات مستند درباره حزب خلق مسلمان سیزدهمین کتاب از مجموعه خاطرات مستند استاد خسروشاهی می‌باشد که تاکنون به چاپ رسیده است.

برای تهیه این کتاب و سایر آثار ایشان می‌توانید در تهران به فروشگاه موسسه اطلاعات واقع در خیابان انقلاب و در قم به مرکز پخش آن واقع در ابتدای خیابان صفاییه، فروشگاه کتاب کلبه شروق مراجعه نموده و یا با شماره تلفن ۳۷۸۳۸۱۴۴- قم تماس بگیرید.

سیاسی - اجتماعی - فرهنگی
۶ بهشت
شماره ۱۵
شماره مسلسل ۱۵۳۳
فرهنگی
نیمه اول آبان ۱۳۹۵
پست الکترونیکی: besatonline@gmail.com

نکوداشت این پژوهشگر برجسته نهج البلاغه، نماینده دشتستان در مجلس اول شورای اسلامی و مبارز پیش از انقلاب که از برازجان جوانه زده، ـ در مرکز دایره المعارف بزرگ اسلامی در تهران برگزار شد.

در این آیین که جمع کثیری از مقامات کشوری، فعالان حوزه ی سیاسی، پژوهشگران، عالمان و اساتید دانشگاهی به همراه علاقه مندان با هر دیدگاه سیاسی از سراسر نقاط ایران حضور داشتند، از بیش از ۶۰ سال مبارزه، فضیلت و فرزانیگی دکتر سید محمدمهدی جعفری تقدیر به عمل آمد.

عالمی از دلیران دشتستان

محمدکاظم بجنوردی – مسوول مرکز دایره المعارف بزرگ اسلامی
* خوشحالم که امروز راجع به دانشمند مبارزی می خواهم چند کلمه ای صحبت کنم که برای من هم خاطره است و هم خوشحالم که این گونه افراد بسیار عالم و ارزشمد فراموش نشده اند. می بینم که همه ی اساتید و آگاهان و دلسوزان مملکت جمع شده اند و برای یکیشان بزرگداشت گرفته اند که کار ارزنده و به جایی است.

** دشتستان در اندیشه ی تاریخ ایران،*

بوستان کتاب در سال ۱۳۶۱ باهدف نشر و گسترش علوم دینی و ارزش‌های انقلاب اسلامی فعالیت خود را آغاز کرد و دامنه کار خود را با سه گروه مخاطب عمومی، تخصصی و کودک نوجوان و موضوعات مختلف گسترش داد. برخی از این موضوعات عبارتند از: علوم و تفسیر قرآن، تاریخ، اهل‌بیت(ع)،فقه،فلسفه و کلام، عقاید علوم تربیتی، ادبیات، هنر و ... اکنون که بیش از ۳۰ سال از فعالیت این موسسه می‌گذرد، از جنبه‌های کمی و کیفی رشد چشمگیری داشته و در میان ناشران دینی سراسر کشور، جایگاه ارزشمندی پیدا کرده است؛ کسب افتخارات گوناگون و تعداد آثار برگزیده این موسسه موجب شد تا خبرگزاری حوزه با آقای محمدباقر انصاری مدیرعامل موسسه بوستان کتاب گفتگویی انجام دهد که گزیده ای از آن را در ادامه می خوانیم.

از چه سالی در مجموعه انتشاراتی‌های دفتر تبلیغات اسلامی مشغول شده‌اید و چه فعالیت‌هایی تاکنون انجام داده‌اید؟

از سال ۸۸ به‌عنوان سر ویراستار در پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی مشغول شدم و در سال ۸۹ نیز به‌عنوان مدیر نشر پژوهشگاه انتخاب شدم. فعالیت‌م در نشر پژوهشگاه دوران خوب و پر برکتی بود و توانستم کتاب‌های خوب و ارزشمندی را منتشر کنیم که از آن جمله می‌توان به موسوعه شهید ثانی در ۳۰ جلد و کتاب انوار الفقاهه تألیف فقیه شیعه شیخ حسن کاشف الغطاء در ۱۰ جلد اشاره کرد.

برای اولین بار در جهان اسلام و تشیع کتاب صحابهٔ الکرام تألیف شیخ محمدعلی احمدیان نجف آبادی که درباره احوالات اصحاب پیامبر(ص) و اصحابی که دچار انحراف نشده‌اند نگاشته شده است را منتشر کردیم. این کتاب، کتابی است که برای اولین بار به اثبات شیعی بودن ۶۲۰ صحابی بزرگ پیامبر می‌پردازد و این اتفاق مبارک و بزرگ در جهان اسلام بازتاب خوبی داشت.

مجموعه انتشاراتی‌های دفتر تبلیغات جزو پرافتخارترین ناشران ایران است. نشر پژوهشگاه تاکنون حدود ۷۰ جایزه کسب کرده است. بوستان کتاب نیز سالیان سال در کسب جوایز از جشنواره‌ها سرآمد بوده است. شاید بالغ‌بر ۳۰۰ جایزه ملی و بین‌المللی از ابتدای تأسیس بوستان کتاب توسط این انتشاراتی کسب شده است.

خاستگاهی برای مبارزان و عالمانی بوده است که برافروزنده ی چراغ علم و جهاد در ابعاد مختلف زیست انسانی بوده اند و این بار مجاهد و عالمی دیگر، استاد دکتر محمدمهدی جعفری، که برآیند زندگی وی، گستره ی معنای مجاهد و مبارزه را فزونی بخشیده است.

** {ذکر خاطراتی از آشنایی خود با دکتر جعفری در ۵۱ سال پیش}{: علما معتقدند که معنای واژه ها انتزاعی است و مفهوم اصلی آن ها غالبا در جملات قابل تشخیص است و مفهوم مبارزه را دکتر جعفری در جمله ی زندگی خویش معنا نموده است.*

** {توصیف بخش هایی از مبارزات دکتر جعفری در زندان های شاه، انس وی با نهج البلاغه، سابقه ی تاریخی و مبارزاتی و تحصیلی و تالیفی و...}: پس از این مبارزات، دیری نگذشت که مبارزات خود را در عرصه ی جهاد فرهنگی معطوف داشت.*

** ترجمه و تالیف برخی آثار مذهبی و انقلابی در پیش از انقلاب و حضور فرهنگی در محافل علمی و دانشگاهی پس از پیروزی انقلاب اسلامی، هرگز برای او هدفی خالی به شمار نمی رفت، این ها همه دست مایه ای بود برای تبیین مفهوم بلند مبارزه و آزادی که در لابلای نهج البلاغه یافته بود.*

** {اشاره به وقف بیشتر عمر دکتر در تفسیر و آموزش نهج البلاغه}{: وی خواست به فرزندان این مرز و بوم بیاموزد که دانش و دانش افزایی از*

گفتگویی با مدیرعامل

اگر بخواهیم بعد از انقلاب را ملک قرار دهیم بوستان کتاب شاید اولین یا دومین انتشاراتی بزرگ کشور باشد و اگر بخواهیم از ابتدای تاریخ نشر تا امروز را قضاوت کنیم جزو ۵ ناشر برتر ایران است که خاص در حوزه آثار مذهبی و دینی کار می‌کند.

مجموعه انتشاراتی دفتر تبلیغات اسلامی از چه بخش‌هایی تشکیل شده است؟

به طور کلی دفتر تبلیغات اسلامی دو سازمان انتشاراتی نشر پژوهشگاه و بوستان کتاب دارد. نشر پژوهشگاه به انتشار کتاب‌های خاص و علمی و بوستان کتاب به انتشار کتاب‌های عام‌تر می‌پردازد. زیرمجموعه‌های دفتر تبلیغات مانند دانشگاه باقرالعلوم و معاونت فرهنگی و تبلیغی به فعالیت‌های علمی و تحقیقی می‌پردازند که برونداد آنها به شکل کتاب است و بوستان کتاب و نشر پژوهشگاه با هم پاره‌ای از کتاب‌های این مجموعه‌ها را منتشر می‌کنند. دفتر مشهد یکی از مراکز علمی مهم دفتر تبلیغات است که بوستان و نشر پژوهشگاه به‌تناوب و تفکیک، آثار علمی و عمومی‌تر این مجموعه بزرگ را منتشر می‌کند.

نشر پژوهشگاه توانسته است ۴ سال پی‌درپی برگزیده همایش کتاب سال حوزه شود و دو سال نیز پی‌درپی برگزیده کتاب سال جمهوری اسلامی شود. نشر پژوهشگاه و بوستان کتاب هر دو زیرمجموعه دفتر تبلیغات اسلامی هستند. حوزه کاری پژوهشگاه کتاب‌های تخصصی است و مخاطبان آن خاص هستند ولی در موسسه کتاب‌ها عمومی‌تر هستند.

پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی از چندین پژوهشکده و مرکز علمی تشکیل شده است و هر کدام هیئت علمی خود را دارد که موظف به تولید آثاری هستند که خروجی آنها آثاری است که نشر پژوهشگاه منتشر می‌شود.

از ابتدای سال ۸۳ تا امروز بالغ‌بر ۴۰۰ عنوان کتاب در پژوهشگاه منتشر شده است. البته ۴۴۰ عنوان از کتاب‌های پژوهشگاه که توسط معاونت پژوهشی عمومی‌تر و با مخاطبان عام‌تر تشخیص داده شده‌اند توسط بوستان کتاب منتشر شده‌اند.

موسسه بوستان کتاب و نشر پژوهشگاه در طول سال به‌طور میانگین چند عنوان کتاب منتشر می‌کنند؟

پر شکوه ترین مصادیق مجاهدت و مبارزه در راه اندیشه و کسب آزادی است.

ادامه فعالیت های فرهنگی در مجلس
حجت الاسلام سید محمود دعایی –مدیرمسوول روزنامه اطلاعات

** قبل از رفتن به عراق، فعالیت های زیرزمینی در قم داشتیم. یکی از آن متن هایی که منتشر کردیم، سخنرانی آیت اله طالقانی بود که در زندان به مناسبت نیمه شعبان بیان داشته بودند درباره آینده بشریت از نظر مکتب ما.*

** در مجلس، توفیق درک حضور جناب دکتر جعفری را داشتیم.*

** {یادی از مهندس سحابی همراه با بغض و اشک}{: در زمانی که آقای رجایی رییس جمهور بود و آقای دکتر جعفری هم نماینده دشتستان در مجلس بودند، آقای رجایی سفری استانی به فارس داشتند و از منطقه بازدید می کردند. در شهر بوشهر، عده ای از جوانان انقلابی بوشهر که به عنوان حزب الهی گفته می شدند، می آمدند در گوش آقای رجایی می گفتند این نماینده ای که همراهت است کذا است و کذا...؛ خود آقای رجایی بعدا ماجرا را برای آقای جعفری نقل کرده بودند و گفته بودند این جوانان نمی دانستند قبل از انقلاب ماه ها شکنجه شدم که ایشان را لو بدهم، چرا که رابط من ایشان بود!! ایشان شخصیتی بود که قبل از انقلاب من را به افراد متصل به انقلاب وصل کرده*

مؤسسه بوستان کتاب

مجموعه انتشاراتی‌های دفتر تبلیغات اسلامی در کنار هم سالانه ۴۰۰ عنوان کتاب چاپ اول دارند. در کنار کتاب‌های چاپ اول، بوستان و پژوهشگاه، کتاب‌های بازچاپی نیز دارند که کتاب‌های مبنایی، اساسی و پایه حوزه و دانشگاه در حوزه‌های مختلف هستند.

بیشتر کتاب‌های درسی حوزه به‌خصوص شرح‌هایی که وجود دارد مانند شرح مکاسب و شرح رسائل، کفایه، لمعه، مجموعه آثار شهید اول و ثانی، صرف و نحو، قرآن، تفسیر، فلسفه و کلام، محصول جبهه فرهنگی دفتر تبلیغات اسلامی است.

فصل پاییز پرکاری داریم و در نشر پژوهشگاه حدود ۴۰ عنوان کتاب منتشر خواهد شد. بوستان کتاب نیز ۲۰۰ عنوان کتاب آماده برای چاپ اول دارد و البته مثل همیشه ۴۰۰ تا ۵۰۰ کتاب نیز در مرحله بازچاپ دارد.

معمولا انتشاراتی‌ها با مشکلاتی روبه‌رو هستند؟

یکی از مهم‌ترین مشکلاتی که معمولاً ناشران با آنها دست به گریبان هستند بحث کاغذ است. ما علاقه‌مند هستیم که کتاب‌های بیشتری را منتشر کنیم ولی با مشکل نقدینگی و کاغذ روبه‌رو هستیم و به دلیل نداشتن کاغذ، امکان چاپ بسیاری از کتاب‌ها را نداریم.

گاهی مجبوریم نامه‌ای به مؤلف نوشته و از چاپ نشدن کتابش که مدت‌ها در انتظار چاپ بوده عذرخواهی کنیم. گاهی می‌گوییم اگر می‌توانید سرمایه‌گذار دیگری پیدا کرده و کتاب را جای دیگری عرضه کنید و یا اگر می‌توانید خودتان سرمایه‌گذاری کرده و در نشر کتاب شریک شوید.

نباید این شرایط باشد ولی با وضعیتی که داریم توانایی انتشار این همه کتاب را نداریم. کمبود نقدینگی مشکل بزرگی است که با آن دست به گریبان شده‌ایم و با اهم و مهم کردن، به انتشار کتاب‌ها می‌پردازیم. البته این رکود در تمام بازار وجود دارد.

نمی‌توان به کتاب به‌عنوان یک امر اقتصادی نگاه کرد. در دنیا اگر ناشران در حوزه ادبیات و رمان سرمایه‌گذاری کنند و تبلیغات مناسبی داشته باشند می‌توان به اقتصاد کتاب فکر کرد که این امکان نیز در کشور آمریکا بیشتر فراهم است اما در کشورهای دیگر این امکان وجود ندارد.

نکوداشت دکتر سید محمد مهدی جعفری؛ ۶۰ سال مبارزه، فضیلت و فرزانیگی

بود و مرا راهنمایی می کرد!

** دکتر جعفری، در همان مجلس هم که بودند، باز فعالیت های فرهنگی خود را دنبال می کردند.*

درخواست دکتر جعفری از حاضرین

** دلم می خواهد برای دوستانی که از همه جا گرد هم آمده اند، وصیت آخر امیرالمومنین را عرض می کنم و امیدوارم که به صورت عملی در بیاید.*

** ایشان ابتدا به امام حسن و امام حسین می فرماید و سپس به تمام کسانی که این وصیت به دستشان می رسد توصیه می کنند به «تقوای خدا داشتن و برنامه ریزی و نظم در زندگی و اصلاح بین خودتان.*

از جدتان رسول خدا شنیدم که فرمود اصلاح بین خودتان از تمام نمازها و روزه ها برتر است.»
**{اصلا بین ملت و مردمی کدورت باشد، نماز و روزه هایشان قبل نیست.*

** به همه ی تاریخ می فرماید: «شما را سفارش می کنم به پیوند با یکدیگر، به بدل و بخشش و گذشت و تسامح نسبت به یکدیگر. شما را تذیر می دهم که به یکدیگر پشت کنید یا کدورتی بین شما ایجاد شود.»*

** اگر این جلسه و مانند این جلسات نتیجه ای داشته باشد همان باشد که همه با هم پیوندی داشته باشند و کدورت ها را کنار بگذارند و همه مانند صدر انقلاب با صمیمیت با هم زیست بگذریم و نسبت به هم دلمان صاف باشد.*

مؤسسه بوستان کتاب

یکی از مشکلات بحث زبان است که این امر را تشدید کرده است. بسیاری از کشورها زبان اول یا دومشان انگلیسی است و می‌توان کتاب‌های انگلیسی زبان را در این کشورها عرضه کرد و به همان نسبت نیز کتابخانه‌های بزرگی در جهان این کتاب را سفارش می‌دهند. اگر همین کتابخانه‌های بزرگ جهان کتاب را سفارش دهند منبع درآمد خوبی برای ناشران است ولی ما این امکان را در کشورمان نداریم.

یکی از محل‌های درآمد بوستان کتاب انتشار کتاب‌های درسی حوزوی و دانشگاهی است چراکه مخاطب دارد. از محل درآمد آن کتاب‌ها، برای سرمایه‌گذاری روی کتاب‌های ارزشمند که خواب بیشتری دارد استفاده می‌کنیم.

با توجه به اینکه بخش تولید بوستان کتاب قوی است و چاپخانه مدرنی داریم یکی از کارهایی که برای جبران این نقدینگی می‌کنیم تهاتر خدمات چاپ با کتاب است. به این معنی که ما با توجه به نیاز زیاد فروشگاه‌های بوستان به تنوع کتاب و آثار دیگر ناشران، آثار آنها را می‌خریم ولی به جایش خدمات چاپ ارائه می‌دهیم.

بوستان کتاب در انتشار آثار علما و بزرگان حوزه چه فعالیت هایی داشته است؟

دفتر حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی، مدرسه امیرالمؤمنین(ع)، درس‌های از قرآن حجت الاسلام و المسلمین قرائتی، خانه کتاب، حتی قسمتی از آثار وزارت فرهنگ و ارشاد و انجمن حکمت و فلسفه ایران مجموعه‌هایی هستند که آثار خود را به بوستان کتاب می‌سپارند.

چاپخانه بوستان کتاب تنها مشتریان قمی ندارد و از شهرهای دیگر مانند تهران، شیراز، مشهد، اصفهان و ... نیز نویسندگان و مؤسسات آثار خود را به بوستان کتاب می‌سپارند.

یکی از بخش‌های ما در بوستان کتاب انتشار آثار علما است. ما افتخار داریم که امروز ناشر آثار آیت الله امینی، علامه حسن زاده آملی، استاد ناظم زاده قمی، آیت الله بهشتی، محمدی اشتهاردی، علامه شیخ جعفر سبحانی و ... هستیم.

علمای بزرگی به مجموعه دفتر تبلیغات و بوستان کتاب اعتماد داشته‌اند و این انتشاراتی را ناشر آثار خود برگزیده‌اند و هر روز نیز به اعتبار بوستان کتاب افزوده می‌شود.

باید علمای مسلمان را از اهداف شوم وهابیان آگاه سازیم

شده و هدف از تأسیس آن چه بوده است»، اظهار داشت: یکی از اهداف استراتژیک جمهوری اسلامی تقویت وحدت و نزدیک کردن دلهای مسلمانان به یکدیگر است و امام خمینی(ره) رهبر کبیر انقلاب اسلامی بر این مسأله تأکید فراوان داشتند؛ پس از ایشان نیز امام خامنه ای، رهبر معظم جمهوری اسلامی ایران در اولین سال رهبریت خود، دستور تأسیس مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی را صادر کردند تا ادامه دهنده رسالت دارالتقرب مصر باشد. این مجمع تا کنون به رسالت خود عمل کرده و با انتشار کتابها و مجلات متعدد در زمینه احادیث شیعه و سنی، وحدت امت اسلامی و ... و همچنین تأسیس دانشگاه مذاهب اسلامی در تهران و برگزاری کنفرانس سالانه وحدت اسلامی، اهداف خود در زمینه تحقق وحدت بین مذاهب اسلامی را دنبال می کند.

مشاور عالی مقام معظم رهبری در امور جهان اسلام، همچنین در پاسخ به این سوال که «آیا در ایران نیز مانند اندونزی گروه های افراطی مانند سلفی ها و وهابیان وجود دارند تا میان شیعه و سنی تفرقه ایجاد کنند؟» بیان داشت: ما معتقدیم که اسلام دین معتدل و میانه رو و ضد افراطی گری است اما گروه هایی از علما با تحریک انگلیس که بزرگترین دشمن ما مسلمانان است، به افراطی گری گرایش پیدا می کنند. انگلیس فردی به نام محمد بن عبدالوهاب را تشویق کرد که مسلمانان را تحریک کند؛ پیروان او نیز همه مذاهب اسلامی از جمله صوفیه، شیعه، معتزله و اشاعره را کافر می شمارند و فقط خود را مسلمان و مستحق بهشت می دانند.

بددلی دشمنان را باید با تقویت همگرایی ملی خنثی کنیم

اعضای یک خانواده هستند و دشمنان با سوء استفاده از تنوع قومیت ها و مذاهب در فکر نفاق و تفرقه افکنی هستند.

رئیس دانشگاه ادیان و مذاهب کشور در ادامه سخنان خود با بیان اینکه اهانت به اقلیت ها مایه اختلاف بوده و باید از این کار جلوگیری شود، تأکید کرد: اهانت به مقدسات و باورهای دیگران حرام و تخلف آشکار قانونی است و تکیه بر ارزش ها و باورهای خود باید با حفظ احترام به سایر ادیان و اعتقادات همراه باشد چرا که ایمان و اعتقاد به ادیان دیگر نیز جزء ایمان و اعتقاد ماست.

به گفته وی کشورهای استکباری با تمام توان در صدد بر هم زدن وحدت میان مسلمانان و حتی شیعیان هستند که لازم است مسلمانان در مقابل توطئه های دشمنان متحد و یکپارچه باشند. وی اضافه کرد: دین اسلام به عنوان کامل ترین دین الهی در جهان شناخته می شود و به همین

انتشار کتاب فتوای مراجع پیرامون تکفیر مسلمانان در بمبئی

مسلمانان فراگیر شود، جایی برای استعمار و استکبار باقی نخواهد ماند و دین مبین اسلام جهانی خواهد شد. اما متأسفانه در کنار دشمن خارجی، آنچه امروز ضربات جبران ناپذیری بر پیکر جامعه اسلامی و بیداری اسلامی وارد می کند، فتنه تکفیر است.

روزی نیست که دست‌های آلوده تکفیریان، به بهانه‌های واهی، خون پاک و مطهر مسلمانان را بر زمین نریزند و یا اماکن مقدس و هویت بخش مسلمانان را ویران نکنند. آنان همچون خوارچ با سوء استفاده از آیات قرآن کریم به قتل و غارت مسلمانان می‌پردازند و به تعبیر امام علی(ع) «کلمه حق یراد بها الباطل» با تفسیرهای بدعت گونه از معارف دینی، خون و مال و ناموس مسلمانان را مورد تعرض قرار می‌دهند. آنان با انتساب ناپجای برخی از امور به ارباب مذاهب و همچنین، بزرگنمایی رفتار نامناسب برخی از عوام، بر تنور

(تنا): آیت الله «محمد علی تسخیری» مشاور عالی مقام معظم رهبری در امور جهان اسلام و رئیس شورای عالی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی (۱۶ آبان) در دیدار با هیأتی از اندیشمندان اندونزیایی، با تأکید بر اینکه دین اسلام همواره بر مشترکات میان مذاهب تکیه دارد، خاطرنشان کرد: اختلافاتی که میان مذاهب وجود دارد بسیار جزئی است و جمهوری اسلامی ایران نیز بر گفتگوی میان ادیان و مذاهب اسلامی تأکید دارد.

وی کشور اندونزی را کشوری دارای ذخیره بزرگ اسلامی دانست و عنوان کرد: ما در سفر به اندونزی شاهد نزدیکی دل‌های مردم این کشور بودیم و خوشحالم که این مردم راه‌های پیشرفت را به سوی یک آینده روشن طی می کنند. آیت الله تسخیری با بیان این که در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران همه پیروان مذاهب اسلامی با یکدیگر برابر و برادرند و در عبادت نیز آزادند، خاطرنشان کرد: در هر منطقه که هر یک از مذاهب دارای اکثریت باشد، دادگاه‌ها هم طبق همان مذهب اکثریت، حکم صادر می کنند؛ در جنگ صدام علیه ایران نیز، شیعه و سنی و حتی مسیحی در کنار یکدیگر علیه صدام جنگیدند و از ایران دفاع کردند. وی افزود: در ایران حدود ۲۰۰ هزار مسیحی و تعداد کمتری یهودی وجود دارد و همه این ادیان و همچنین مذاهب اسلامی در پارلمان ایران دارای نماینده هستند و آزادانه بحث و انتقاد کرده و نظراتشان را به طور کامل بیان می کنند.

آیت الله تسخیری در پاسخ به این سوال که «مجمع تقریب مذاهب به دستور چه کسی تأسیس

بددلی دشمنان را باید با تقویت همگرایی ملی خنثی کنیم

حجت الاسلام والمسلمین ابوالحسن نواب در مراسم افتتاح مرکز مطالعات اقوام و ادیان آذربایجان دانشگاه ارومیه، اظهار کرد: وحدت اسلامی یک ضرورت زمانی و یک مطلب زودگذر مقطعی نیست بلکه یک اصل قرآنی و اسلامی است.

وی با بیان اینکه پژوهشگران و فرهیختگان جامعه وظیفه ایجاد صلح در بین قشرهای مختلف جامعه را بر عهده دارند، افزود: علما و فرهیختگان در برقراری صلح و آرامش در جامعه نقش تاثیر گذاری دارند و می توانند زمینه وحدت را فراهم کنند.

رئیس دانشگاه ادیان و مذاهب کشور با بیان اینکه اتحاد برای مقابله با افراط و تکفیر ضروری است، تصریح کرد: داعش نماد بدفهمی و جهل است.

وی اختلاف شیعه و سنی را طراحی دشمنان برای سوءاستفاده کردن از این اختلافات عنوان و خاطرنشان کرد: در جامعه اسلامی شیعه و سنی

انتشار کتاب فتوای مراجع پیرامون تکفیر مسلمانان در بمبئی

به همت خانه فرهنگ کشورمان در بمبئی، کتاب «فتاوا و نظرات مراجع عظام تقلید و اندیشمندان اسلامی پیرامون حرمت تکفیر مسلمانان واهانت به مقدسات مذاهب اسلامی» در بمبئی منتشر شد. این کتاب با تحقیق پژوهشکده حج و زیارت بعثه مقام معظم رهبری به زبان اردو چاپ شده است.

در مقدمه این کتاب آمده است:

امروز جهان اسلام، یکی از مهمترین و حساس‌ترین مقاطع تاریخ خود را می‌گذراند. از یک سو رشد و گسترش بیداری اسلامی و فریاد اسلام‌خواهی مسلمانانی که از اندیشه‌های بیگانه خسته و مأیوس شده‌اند، سراسر جهان اسلام را فرا گرفته است و از سوی دیگر دشمنان قسم خورده اسلام، برای مبارزه با این آیین حیات بخش، با تمام توان به میدان مبارزه آمده‌اند، دشمنان اسلام به خوبی دریافته‌اند که اگر آموزه‌های اصیل و روح بخش اسلامی در میان

این کشور وجود دارد.

خولانی با اشاره به سفر هیأت اندونزیایی به کردستان و شهر سنجندج گفت: ما در این سفر با چند تن از علمای شیعه دیدار داشتیم و در کردستان نیز از نزدیک شاهد محبت و برادری شیعه و اهل سنت ایران بودیم و مشاهده کردیم که با وجود تبلیغات منفی غرب و رسانه ها که سعی دارند روابط میان شیعه و سنی در ایران را دشمنانه جلوه دهند، در ایران شیعیان و اهل سنت نه تنها تفرقه و نزاعی میان خود ندارند بلکه با هم متحدند. لذا باید این اتحاد را به مقامات اندونزی نیز گزارش دهیم و حقایق را برای آنها روشن کنیم. همچنین باید در اندونزی نیز همین کارها را برای رسیدن به وحدت مذاهب و ادیان انجام دهیم.

معاون راهبردی مجمع تقریب:

تقریب روبه صعود و تکفیر روبه افول است

دکتر سید احمد زرهانی در گفتگو با (تنا) در نمایشگاه مطبوعات و خبرگزاریها، با اشاره به اهمیت رسانه های تقریبی، بیان داشت: تغذیه افکار عمومی و نشان دادن راه‌های همبستگی مهمترین رسالت یک رسانه تقریبی است.

وی با بیان این که مقام معظم رهبری همواره دغدغه ایجاد همگرایی بین مسلمانان را دارند، گفت: بر این اساس ایشان چند سال پیش سالی را به عنوان اتحاد ملی و انسجام اسلامی تعیین کردند که می تواند سبقه هر سال را داشته باشد. رئیس سازمان سما افزود: نقش رسانه ایجاد آگاهی وکنار زدن جهل و روشن کردن حقیقت است؛ تنویر افکار عمومی به وسیله رسانه باعث می شود تنش ها هم در سطح ملی و هم در سطح جهان اسلام کم شود.

وی در ادامه با اشاره به اقدامات جریه‌نهای تکفیری در جهان اسلام، اظهار داشت: امروزه جریانهای تکفیری در جهت ایجاد فضای وهم آلود خفقان ترور، سرکوب تلاش می کنند؛ ما نقطه مقابل آنها هستیم و پرچم وحدت و همگرایی را بالا برده ایم لذا در این جنگ نرمی که دنیا علیه اسلام ناب به راه انداخته و یک اتحاد نامقدس بین استکبار جهانی و تکفیرپها ایجاد شده است رسانه ها کاملاً می توانند با یک هدف گیری درست افکار عمومی را روشن کنند و سره را از ناسره جدا کنند. زرهانی افزود: شکی نیست که مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی به عنوان یک جریان خوش نام در جهان اسلام پرچمدار ایجاد رسانه های تقریبی است و ندای تقریب هم بعد از انقلاب اسلامی از ایران بلند شد ابتدا امام راحل بر وحدت مسلمین تأکید ویژه داشتند و همچنین مقام معظم رهبری سال ۱۳۶۹ مجمع تقریب را پایه گذاری کردند.

وی در ادامه تصریح کرد: امروز تقریب در یک کفه و تکفیر هم در کفه دیگر هستند؛ خوشبختانه تقریب روبه صعود و تکفیر روبه افول است؛ به عنوان مثال شیخ احمد الطیب رئیس الازهر اعلام می کند تقریب ضروری است و می گوید جهان اسلام دو بال دارد یکی شیعه و دیگری سنی که جهان اسلام با این دو بال می تواند پرواز کند.

وی افزود: بر این اساس رسانه های تقریبی در حقیقت پیشانی نظام تقریب هستند و نورافکنی هستند که افق ها را روشن می کنند و هر چه قدر بتوانند بیشتر تلاش کنند اثرگذاری بیشتری خواهند داشت و اثرات تکفیرپها و استکبار را از بین می برند.

نشریه مرکز بررسی‌های اسلامی

دوهفته‌نامه سیاسی، اجتماعی، فرهنگی
صاحب امتیاز و مدیرمسئول: سیدهادی خسروشاهی
سرمدبیر: سید محمود خسروشاهی

نشانی: قم / خیابان شهدا (صفائیه) / نبش ممتاز
تلفکس: ۰۲۳۳ ۳۷۷۴۱ صندوق پستی: ۱۳۶ چاپ: ولیعصر

سایت‌های مرکز

مرکز بررسی‌های اسلامی: www.iscq.ir

استاد خسروشاهی: www.khosroshahi.org

کلبه شروق: www.ketab.ir/shorough

پست الکترونیکی: besatonline@gmail.com

شماره‌های نشریه بعثت

از سال ۱۳۸۲ به بعد، در سایت مرکز

بررسی‌های اسلامی به نشانی: www.iscq.ir
در دسترس می‌باشد

انتشار

«دانشنامه فرهنگ مردم ایران»

محمد جعفری
قنوتی از انتشار جلد
چهارم «دانشنامه
فرهنگ مردم ایران» تا
یک ماه آینده خبر داد.
جلد چهارم این
مجموعه که ۲۳ مدخل
را در حدود ۸۰۰ صفحه
رحلی دربر می‌گیرد، با

جشن خرمین شروع می‌شود. در نگارش این جلد
از «دانشنامه فرهنگ مردم ایران» پژوهشگران و
نویسندگان مجلدهای ثابت به اضافه تعدادی از
ایرانشناسان خارجی مشارکت داشته‌اند.

بنابه گفته قنوتی، بخشی از آداب و آیین‌های مختلف
ایران به صورت مدخل‌هایی در این کتاب آورده شده
و به برخی از رقص‌های بومی و محلی اشاره شده است.
برخی از هنرهای صنایع دستی مثل زری‌دوزی نیز از
دیگر بخش‌های جلد چهارم این اثر است.

جعفری قنوتی از احتمال تداوم این پروژه تا
بیش از ۱۰ جلد خبر داد. گروه پژوهشی همکار این
محقق هم‌اکنون مشغول فعالیت برای تألیف جلد
پنجم این مجموعه هستند که برخی از مدخل‌های
آن «شاهنامه» و «زمین» از منظر فرهنگ مردم
است. همچنین در این مجلد به برخی از افسانه‌های
مهم مثل «سنگ صبور» یا مفاهیمی مثل «زن در
فرهنگ مردم ایران» و نیز به افسانه‌هایی که در
مناطق خاص ایران رواج داشته مثل «زنبیل‌فروش»
کردستان پرداخته شده است. ویراستاری علمی
«دانشنامه فرهنگ مردم» را دکتر اصغر کریمی و
دکتر محمد جعفری قنوتی بر عهده دارند.

«دانشنامه فرهنگ مردم ایران» دانشنامه‌ای
تخصصی درباره فولکلور و فرهنگ عامه مردم ایران
است که توسط بخش مردم‌شناسی دانشنامه ایران
در مرکز دایره المعارف بزرگ اسلامی در حال تهیه
و تدوین است.

این دانشنامه عمده‌ترین مباحث فرهنگ
مادی و معنوی مردم مناطق مختلف ایران را
در برمی‌گیرد که در ۲۰ کد طبقه‌بندی شده‌اند.
برخی از این کدها عبارت‌اند از خوراک، پوشاک،
بازی و نمایش، هنر و صنایع دستی، موسیقی،
ادبیات عامه، طب عامیانه و ...

کتابخانه مرکز بررسی‌های اسلامی

نشانی: پردیسان، بلوار دانشگاه، انتهای

بلوار سلمان فارسی، خیابان شهید

مخلص، خیابان دوم

تلفن: ۰۲۵ - ۳۲۸۰۷۵۵۶

دکتر گلشنی:

بی ادبی‌های رایج در گفت وگوهای علمی رنج آور است

-علوم انسانی سهم والائی در بالا بردن فرهنگ
جامعه دارند، و البته فرهنگ نقش مهمی در اعتلاء
و اثر گذاری سایر علوم دارد. به علت حاکمیت
یک فرهنگ التقاطی بر جامعه ما که باعث شیوع
عقده حقارت نسبت به غرب شده است، فکر ایجاد
نوآوری در علوم انسانی از ذهن بسیاری از اصحاب
این علوم محو شده است. بر اصحاب علوم انسانی
است که اولاً در احیای میراث فرهنگی مان بکوشند
و ثانیاً در معرفی اهمیت این علوم کوشا و ثالثاً در
فکر نوآوری در این علوم باشند.

**گفت و گوی علمی واجد چه شرایطی
است؟ آیا جامعه آکادمیک ایران به این مرحله
رسیده است که بتواند گفتمانی جریان ساز را
شکل دهد؟**

گفت و گوی علمی مستلزم وجود یک فرهنگ
مناسب برای تضارب آراء است. باید نقادی و
نقدپذیری در جامعه ما شیوع پیدا کند و البته
نقادی باید همراه با ادب نقد باشد. متأسفانه در
زمان حاضر غالب گفت و گوها و مناظرات همراه
توهین به طرف مقابل است.

وجود گفت و گو برای تبیین مسائل علم و
مسائل اجتماعی مورد مناقشه ضروری است. اما
برای اینکه این گفت و گوها برای جامعه مفید واقع
شوند و اثرگذار باشند، اولاً باید افراد وارد به قضایا
در آنها شرکت کنند و ثانیاً مباحثه آنها بر اساس
استدلال باشد و از تهمت زدن و فرافکنی عاری
باشد.

بنده بسیاری از مناظره‌ها و گفت و گوها
صورت گرفته در سال‌های اخیر را در مجلات
خوانده‌ام و همواره از بی ادبی‌های رایج در آنها
رنج برده‌ام. برای تکوین یک گفتمان جریان ساز
در جامعه، اول باید بی اخلاقی‌های رایج در جامعه
کنار گذاشته شود و محیط برای تضارب سالم آراء
فراهم شود. ثانیاً گفت و گوها عمدتاً حول مسائلی
صورت گیرند که واقعاً در سرنوشت جامعه مؤثرند،
نه موضوعاتی که تأثیرات سرنوشت ساز ندارند.

وقتی نوآوری در کار نیست، شما چه
چیزی را می‌خواهید صادر کنید. هم
علوم فیزیکی و زیستی و هم علوم
انسانی در محیط ما اخذ شده از غرب
است جز حوزه‌های محدودی از علوم
انسانی.

در چیزهایی که از غرب گرفته ایم
تحول چشمگیری انجام نداده ایم که
بتوان آنها را به بیرون از ایران صادر کرد. در کشور
ما، متأسفانه، یک عقده حقارت نسبت به غرب
حاکم است و بسیاری از رجال سیاسی ما توان
داخلی را دست کم می‌گیرند و لذا روی آن سرمایه
گذاری نمی‌کنند. مقالات عالمان ایران در مجلات
غربی هم صرفاً مشقی روی فرآورده‌های خود غرب
است. به علاوه همت نکرده ایم که علم وارداتی را
در جهت رفع نیازهای داخلی ب کار بریم و لذا
دریائی از واردات در همه حوزه‌ها داریم.

در دوره تمدن اسلامی که علم درخشش داشت،
دانشمندان آن دوران به خود اعتمادبنفس داشتند،
سختکوش بودند، و در مقام نوآوری در دانش جذب
شده از جاهای دیگر بودند. برای اینکه وضعیت ما
تغییر کند، لازم است یک فرهنگ خودباوری بر
محیط‌های علمی ما حاکم شود و لاقال نخبگان ما
در مقام شکستن مرزهای دانش روز باشند.

**از نظر ساختاری، جامعه آکادمیک ایران
با چه کمبودهایی مواجه است که نمی‌تواند
تولید علم در حوزه علوم انسانی داشته باشد؟**

در مورد علوم انسانی ما چند مشکل اساسی
نسبت به سایر دانش‌ها داریم:
-علوم انسانی در جامعه شائی ندارد و سرنوشت
کشور عمدتاً به دست فارغ التحصیلان مهندسی و
پزشکی است.

-چون فارغ التحصیلان علوم انسانی شائی در
جامعه ما ندارند، دانش آموزان ممتاز و نخبه کمتر
سراغ این علوم می‌روند و لذا نوآوری در این علوم
کمتر صورت می‌گیرد.

پیشرفت و تعالی علمی در هر
کشوری منوط به ارتباطات و تعامل
متقابل میان اندیشمندان آن کشور با
سایر ممالک است. این مهم نیز قاعدتاً
زمانی میسر می‌شود که بتوانیم در
سطح قابل قبولی خود را با شاخصه
های علمی بین‌المللی منطبق سازیم.
اما سوال آن است که آیا به این نقطه
رسیده ایم؟ آیا اکنون شرایط و جایگاه علمی ما به
آن مرحله رسیده است که بتوانیم بگوییم در جایگاه
صادرات علمی ایستاده ایم؟

از سوی دیگر رسیدن به این مرحله نیازمند
آن است که بتوان گفتمان علمی را نه تنها در
میان اندیشمندان که در میان مردم گسترش داد.
مردم باید احساس کنند که مسایل علمی جزوی
از زندگی آنان است و اگر این جامعه در حال
پیشرفت است موهون تلاش‌های علمی است که
اتفاقاً اعضای جامعه نیز در آن نقش دارند.

از این رو، خبرگزاری شبستان برای بررسی این
مسائل با دکتر مهدی گلشنی، عضو شورای عالی
انقلاب فرهنگی به گفت و گو پرداخته است؛ وی
تاکنون آثار متعددی را به رشته تحریر در آورده
و اکنون رئیس گروه فلسفه علم دانشگاه صنعتی
شریف است. در ادامه این گفت و گو را می‌خوانید:
**شما چندی قبل طی مصاحبه‌ای عنوان
کردید: جریان یک سویه علم، ما را به
دیپلماسی علمی نمی‌رساند، با توجه به این
مسئله به نظر می‌رسد که علم در کشور ما
قابلیت صادر شدن را به معنای واقعی کلمه
نیافته است به ویژه در گستره علوم انسانی.
تحلیل حضرت تعالی نسبت به این چالش چیست
و اساساً چرا این اتفاق باید در سطح جامعه‌ای
بیفتد که علم سابقه‌ای دیرینه در آن دارد؟**

نمی‌دانم چرا شما علوم انسانی را از سایر علوم
جدا کرده‌اید. در ایران نوآوری در علم مطرح
نیست، چه در علوم انسانی و چه در سایر علوم.

هفتاد اعتقادنامه شیعی از قرن دوم تا دهم هجری

و سال یا سده درگذشت آنها فهرست
شده است.

گردآورنده گرامی تمامی متون فراهم
آمده در این کتاب را «رساله اعتقادی»
می‌نامد؛ زیرا به جز یک مورد، تمام آنها
نوشته‌هایی کم‌وبیش کوتاه و مستقل‌اند
که توسط بزرگان دین و به منظور

محمدرضا انصاری قمی روحانی و
پژوهشگری ایرانی است که پیش از
این کتاب کهن «تاریخ قم» و چندین
کتاب و رساله دینی را تصحیح و منتشر
کرده و از نویسندگان دایرة المعارف
تشیع و دانشنامه جهان اسلام است. به
نظر می‌رسد که پیش از وی کسی متن
کامل این تعداد از اعتقادیه‌های شیعی را

یکجا فراهم نیاورده است. در کتابی که اینک معرفی
می‌شود، بیش از پنجاه متن تصحیح هموست که بر
اساس دستنویس‌هایی از کتابخانه‌های قم، تهران،
مشهد، تبریز و نجف صورت گرفته است که برخی از
دهه هفتاد تا کنون در مجموعه‌ها و مجلات پراکنده
منتشر شده است، اما سی و هفت متن تازه است
و برای نخستین بار چاپ می‌شود. متونی هم که
تصحیح دیگران است یا در مجموعه کتاب «میراث
اسلامی ایران» منتشر شده یا بخشی نیمه‌مستقل
در کتابی چاپی بوده که به دلیل ارتباط موضوعی در
این مجموعه آمده است.

ساختار کتاب از این قرار است: با پیش‌درآمدی
حدوداً چهار صفحه‌ای تحت عنوان «تقدیم»
(مقدمه) با موضوع تاریخ تشیع آغاز می‌شود.
سپس هفتاد متن کهن به ترتیب تاریخ درگذشت
نویسندگان آورده شده و پیش از هر متن، مقدمه‌ای
کوتاه (یک تا سه صفحه) آمده است. در اینجاست
که گردآورنده - مصحح گرامی درباره نویسنده،
مترجم یا ناظم متن، منابع متن، تصحیح آن و ...
توضیح می‌دهد. در پایان نیز نام متون، نویسندگان

عقیده الشیعة: تأسیل و توثیق من خلال
سبعین رسالة اعتقادیة من القرن الثانی لغایة
القرن العاشر الهجری؛ محمدرضا انصاری
قمی؛ قم: دارالتفسیر، چاپ اول، زمستان
۱۳۹۴-هـ / ۲۰۱۶م.

معرفی کتاب:

این کتاب مجموعه‌ای از هفتاد متن است که
توسط فقیهان و متکلمان شیعه درباره مهم‌ترین
باورهای دینی نوشته شده است. بیش از نیمی از
این متون برای نخستین بار است که تصحیح و
منتشر می‌شود.

این متون از نظر موضوع به هم شبیه‌اند، اما از
نظر زمان، مکان و زبان متفاوت‌اند. دو متن از این
هفتاد متن از سده دوم و سوم و باقی از سده‌های
بعدی است. نویسندگان شان در سرزمین‌هایی
پراکنده از خراسان تا شامات می‌زیسته‌اند. نوشته‌ها
گاه کوتاه و گاه بلندند و تعدادی فارسی و اغلب
عربی‌اند. برخی به نظم و باقی به نثرند. برخی از
زمان تألیف، عنوان «رساله» را بر خود داشته‌اند و
برخی بخشی از کتابی بوده‌اند و اکنون به صلاحدید
گردآورنده جدا شده و در اینجا آمده‌اند.

گردآورنده هدف خود را از تدوین این کتاب،
«تأسیل و توثیق» باورهای شیعی دانسته و
کوشیده است با فراهم آوردن و تصحیح متونی از
پیش از دوره صفوی و متونی از اوایل دوره صفویه
نشان دهد که اصول دین و مذهب شیعی از ابتدا تا
کنون در یک راستا بوده است.

گردآورنده این کتاب حجت الاسلام والمسلمین